

1. Registrovaná kriminalita

Tato úvodní kapitola čerpá data z policejních statistik a sleduje registrovanou kriminalitu v letech 2014 až 2024. Neklade si za cíl hlubší analýzu prezentovaných údajů, ale snaží se podat základní náhled na stav a trendy trestné činnosti v České republice.

Prostřednictvím statistických údajů o kriminalitě získáváme informace pouze o registrované kriminalitě (zjevné), tj. té, která vyšla najevo a byla proto evidována v oficiálních statistikách. Jde ovšem jen o určitou část kriminality skutečné (tj. veškeré kriminality, která je páchaná). Značná část kriminality totiž nevyjde najevo vůbec, jde o tzv. latentní (skrytou) kriminalitu. Latentní kriminalitu můžeme definovat také jako rozdíl mezi kriminalitou skutečnou a kriminalitou registrovanou. Součet registrované a latentní kriminality pak tvoří skutečnou kriminalitu.

1.1. Celková kriminalita

Celková kriminalita je tvořena kriminalitou obecnou, pod kterou spadá **kriminalita násilná, mravnostní, majetková a ostatní obecná**, a dále jinou kriminalitou, kam je řazena **hospodářská kriminalita, vojenské trestné činy a zbývající kriminalita**.

Základní statistickou jednotkou, která se v této publikaci používá, je tzv. **skutek**, kterým se rozumí jednání osoby nezletilé, mladistvé nebo dospělé, které vykazuje znaky trestného činu, provinění nebo činu jinak trestného podle právních předpisů. Každý **trestný čin** tak nevyhnutelně musí být skutkem, ovšem ne každý skutek musí být trestným činem a jedním skutkem může být spácháno více trestných činů. Pro zjednodušení jsou však v této publikaci tyto pojmy volně používány jako synonyma.

Míra kriminality od roku 1994 téměř nepřetržitě klesala. Jednou z výjimek byl rok 2013, kdy po několikaletém poklesu došlo k významnému nárůstu registrovaných trestných činů. Policie i další orgány činné v trestním řízení jej přičítají mimo jiné lednové amnestii tehdejšího prezidenta Václava Klause. Na svobodu se tehdy dostalo velké množství osob s kriminální minulostí a část z nich se brzy po propuštění vrátila k páchání další trestné činnosti. Do konce roku 2013 spáchali amnestovaní přes pět tisíc objasněných trestných činů.¹

Z dlouhodobého hlediska byl zlomový také rok 2014, kdy míra objasněné trestné činnosti poprvé překročila hranici čtyřiceti procent, konkrétně 43,7 %. Vrcholu ve sledovaném období objasňenost dosáhla v roce 2018 (48,2 %). K přerušení trendu zvyšující se objasňenosti došlo až v roce 2019, kdy objasňenost meziročně mírně klesla.

Od výše zmíněného roku 2013 počty registrovaných skutků opět setrvale klesaly až na nejnižší hodnotu (153 tis. skutků) v roce 2021. Při porovnávání dat z časových řad je však nutné brát v potaz výrazná specifika období let 2020 a 2021. Tyto roky byly poznamenány událostmi, které měly značný vliv na míru kriminality a vedly k jejímu radikálnímu snížení. V první řadě šlo o pandemii covidu-19 a s ní související opatření v rámci lockdownu, např. omezení pohybu obyvatel jak vnitrostátně, tak mezistátně. Některé pachatele také mohlo od páchání trestné činnosti odradit zprůsnění trestů v době vyhlášení nouzového stavu. Od 1. 10. 2020 taktéž nabyla účinnosti novela trestního zákoníku č. 333/2020 Sb., která zavedla zvýšení hranice škody při kvalifikaci trestného činu krádeže na dvojnásobek (z původních 5 000 Kč na 10 000 Kč). To vedlo k poklesu majetkové trestné činnosti až o jednu čtvrtinu, neboť řada krádeží přestala být kvalifikována jako trestný čin, ale jako pouze přestupek. Vzhledem k tomu, že tento typ kriminality tvoří zhruba polovinu veškeré trestné činnosti, promítlo se to velmi výrazně i na celkovém objemu kriminality.

Naopak pro meziroční nárůst registrované kriminality v roce 2022 měla mimo jiné velký význam ruská agrese proti Ukrajině. Tato událost se negativně promítla do různých oblastí vnitřní bezpečnosti včetně kriminality.

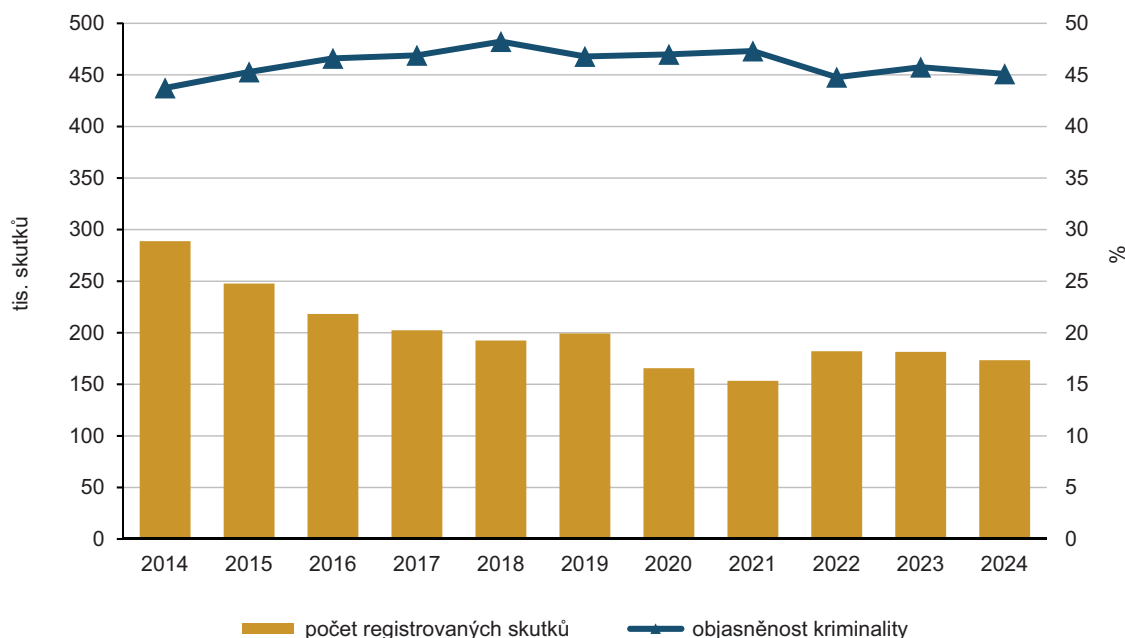
¹ Institut pro kriminologii a sociální prevenci: <http://www.ok.cz/iksp/docs/417.pdf>

Prohloubila se polarizace společnosti a vzrostla aktivita dezinformační scény. Stav registrované kriminality byl podle státního zastupitelství ovlivněn rovněž nárůstem počtu cizinců v důsledku uprchlické vlny vyvolané válečným konfliktem na Ukrajině a významně stoupajícím počtem případů tranzitní nelegální migrace přes naše území. Vliv na růst kriminality mělo také úplné rozvolnění výše zmíněných protiepidemických opatření, ale i snížení životní úrovně obyvatel v důsledku pandemie.²

V roce 2023 se kriminalita udržela na téměř stejné úrovni jako v předchozím roce, došlo pouze k velmi mírnému poklesu o 574 skutků (- 0,3 %) na 181 417 skutků. Situaci ohledně kriminality i nadále negativně ovlivňovala vypjatá mezinárodní situace, zejména pokračující válka na Ukrajině a nově konflikt mezi Izraelem a Palestinou. Domácí situaci pak bezprecedentním způsobem ovlivnil útok na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy, po kterém navíc následovala vlna nenávistných komentářů schvalujících tento útok, z nichž některé naplňovaly znaky trestného činu.³

V roce 2024 došlo k dalšímu meziročnímu poklesu počtu registrovaných skutků. Proti roku 2023 ubylo 8,1 tisíce skutků (4,5 %), celkem jich Policie ČR zaevidovala 173 322. Lze tedy konstatovat, že i když od výrazného poklesu kriminality v letech 2020–2021 došlo v roce 2022 k jejímu opětovnému nárůstu, tak se od té doby kriminalita stabilizovala a zůstává pod úrovní let 2018–2019.

Graf 1 Registrovaná celková kriminalita v ČR v letech 2014–2024

Zdroj: Policejní prezidium ČR

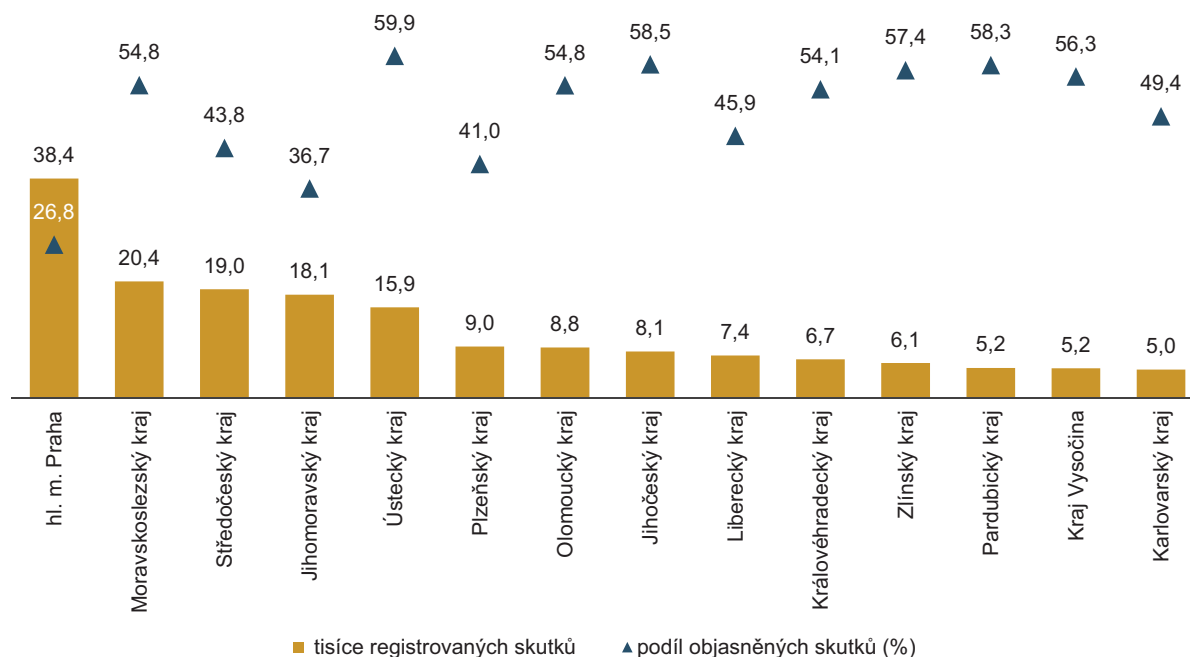
V roce 2024 byl pokles kriminality zaznamenán ve všech krajích ČR s výjimkou dvou, a to Pardubického kraje (+ 253 skutků) a Jihomoravského kraje (+109 skutků). Nejvyšší pokles v absolutních hodnotách zaznamenala policie v hl. městě Praze (-2 635 skutků). Tento pokles vedl k tomu, že v Praze byl zaznamenán nejnižší počet skutků (vyjma covidových roků, které byly specifické omezením pohybu osob, což se projevilo do statistik a také kvůli změně výše škody u trestných činů z 5 na 10 tisíc korun) za poslední dekádu. V relativním

² Státní zastupitelství ČR: https://verejnazaloba.cz/wp-content/uploads/2023/06/Zpr%C3%A1va-o-%C4%8Dinnosti-2022_stru%C4%8Dn%C3%A9-shrnut%C3%AD.pdf

³ Státní zastupitelství ČR: <https://verejnazaloba.cz/nsz/cinnost-nejvyssiho-statniho-zastupitelstvi/zpravy-o-cinnosti/zprava-o-cinnosti-za-rok-2023/>

vyjádření byl největší pokles v Jihočeském kraji (- 9 %). Nejvíce skutků policie evidovala v hl. městě Praze (38 435) a Moravskoslezském kraji (20 396), nejméně naopak v Karlovarském kraji (4 954) a na Vysočině (5 160).

Graf 2 Registrovaná celková kriminalita v krajích ČR roce 2024

Zdroj: Policejní prezidium ČR

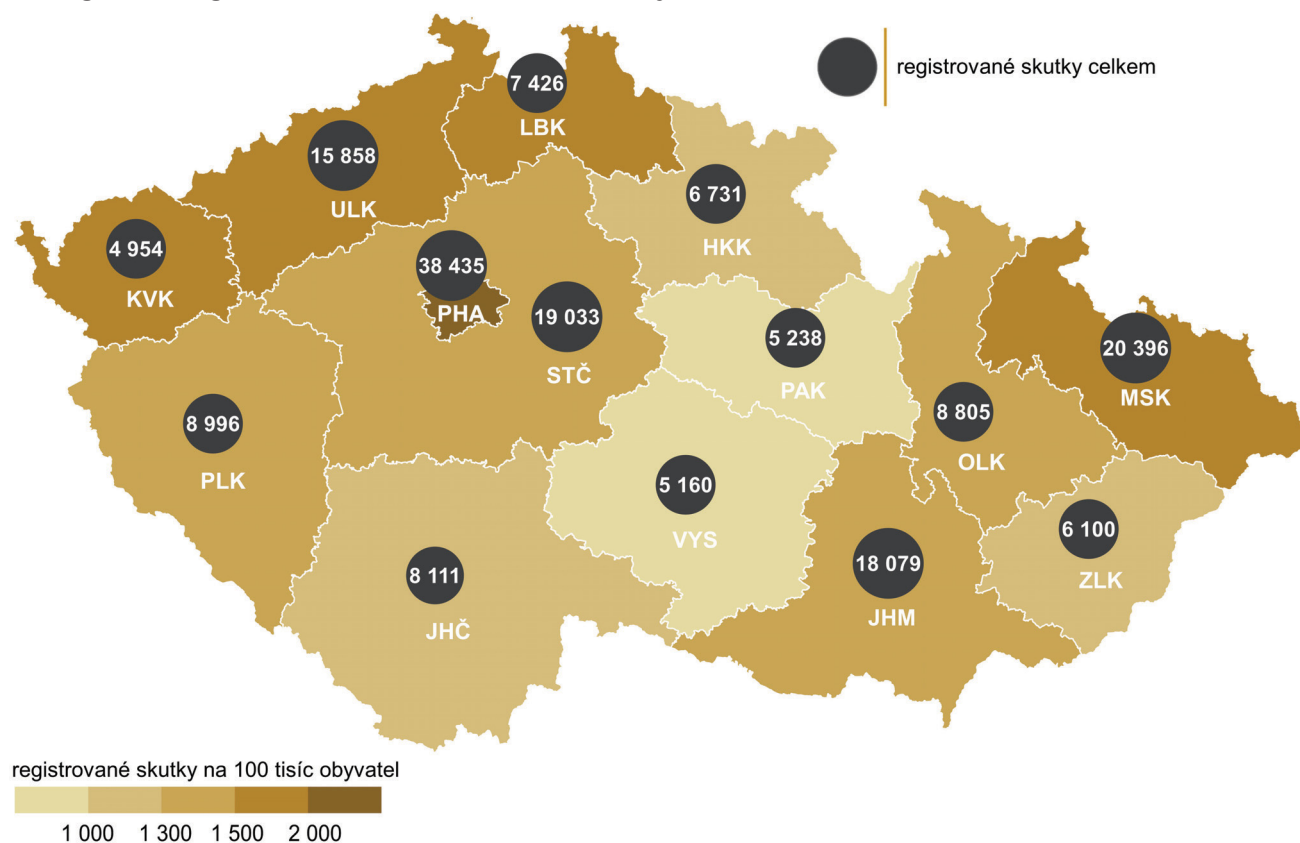
Praha se vždy nacházela na nejvyšší příčce v případě počtu registrovaných trestných činů. V případě hlavního města je však nutno brát v úvahu unikátní charakteristiky metropole, které ze své podstaty vyšší míře kriminality nahrávají (např. vysoký počet obyvatel, vyšší anonymita, mnoho turistů). Praha se dlouhodobě na celkovém objemu kriminality v Česku podílí přibližně z jedné čtvrtiny, nicméně tento podíl za poslední dekádu klesnul z 26 % na 22 % v roce 2024. Na dalších místech jsou též stabilně Moravskoslezský (12 %) a Středočeský kraj (11 %). Nejméně registrovaných skutků bývá dlouhodobě v nejmenších krajích, v Karlovarském kraji, Pardubickém kraji a na Vysočině. Každý z těchto krajů se v roce 2024 na celkovém objemu kriminality podílel 3 %.

Při zpracování dat o rozsahu kriminality je nutné si uvědomit, že tato čísla neodrážejí demografické vlivy, proto by při jejich interpretaci mohlo dojít ke značnému zkreslení skutečného stavu. Např. při srovnání počtu trestných činů v jednotlivých krajích bez ohledu na počet jejich obyvatel by mohl být učiněn závěr, že ten z nich, ve kterém je policií registrován nejvyšší počet trestných činů, je nejvíce zatížen kriminalitou, přestože má vzhledem k ostatním krajům mnohem vyšší počet obyvatelstva. Více vypovídajícím ukazatelem je tzv. **index kriminality**, který se vypočítá jako (počet trestných činů / počet obyvatel vymezeného území) x 100 000.⁴ Někdy se také používá výraz zatíženost (nebo zamoření) kriminalitou. Použití indexu kriminality je také časté v mezinárodním srovnání, především je skrze něj sledován výskyt vybraných trestných činů, někdy označovaných přímo jako „indexové delikty“⁵ (vraždy, loupeže, závažná ublížení na zdraví, krádeže), které jsou považovány za „nejvýznamnější“.

⁴ tzv. čistý index počítá pouze s obyvateli, kteří jsou trestně odpovědní (starší 15 let)

⁵ Institut pro kriminologii a sociální prevenci: <http://www.ok.cz/iksp/docs/385.pdf>

Kartogram 1 Registrovaná celková kriminalita v krajích ČR roce 2024

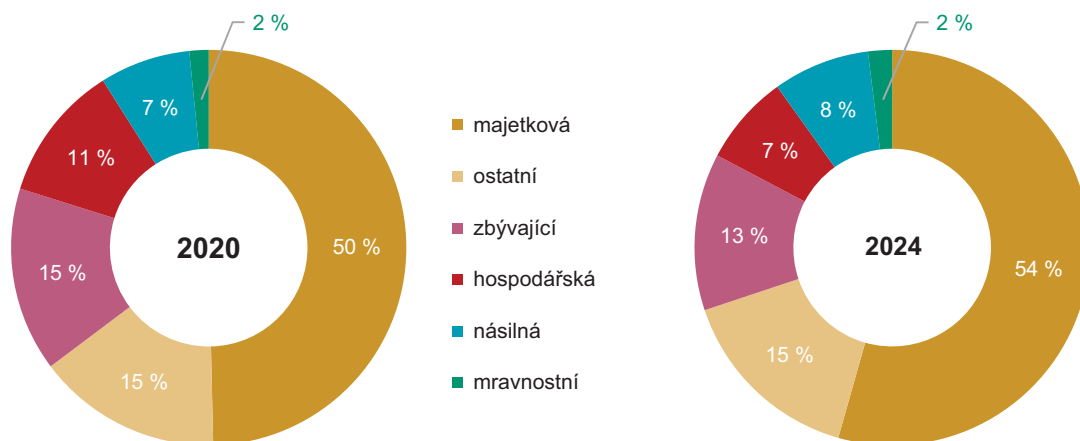
Zdroj: Policejní prezidium ČR

I podle indexu kriminality je tradičně nejvíce kriminalitou zatížena Praha (2 770 trestných činů – dále též t. č. – na 100 tis. obyvatel), ale například Karlovarský kraj, který v absolutních hodnotách měl trestných činů nejméně, najdeme hned na 4. místě (1 689 t. č. na 100 tis. obyvatel). Kromě již zmíněné Prahy před ním byly již jen Ústecký kraj (1 960 t. č. na 100 tis. obyvatel) a Moravskoslezský kraj (1 722 t. č. na 100 tis. obyvatel). Nejnižší hodnoty pak index dosahoval v Pardubickém kraji (989 t. č. na 100 tis. obyvatel).

Praha také drží prvenství v nejnižší míře objasněnosti trestné činnosti (27 % za rok 2024), nicméně jde o meziroční nárůst o 2 procentní body, částečně zřejmě i v důsledku výše zmíněného poklesu počtu evidovaných skutků. Nejvyšší objasněnost vykázaly v roce 2024 Ústecký kraj a Jihočeský kraj (60 % a 58 %). Předchozích 6 let držel prvenství v míře objasněnosti Zlínský kraj, který se tentokrát propadnul až na 4. místo. Míra objasněnosti byla v Praze nejnižší dlouhodobě. Od roku 2015 se na druhém místě nejnižší objasněnosti kriminality (ale s výrazným odstupem) umisťuje kraj Jihomoravský (průměrná objasněnost od roku 2015 cca 41 %).

Struktura kriminality, i přes některá specifika spojená s událostmi v předchozích letech, zůstala v posledních pěti letech shodná. Dlouhodobě dominuje majetková trestná činnost, v roce 2024 tvořily činy proti majetku 54 % veškeré registrované kriminality. Následovala tzv. ostatní obecná kriminalita s 15 %. Do ostatní obecné kriminality jsou podle členění Policie ČR řazeny především trestné činy maření výkonu úředního rozhodnutí, drogové trestné činy nebo výtržnictví. Na třetím místě s 13 % byla tzv. zbývající kriminalita, která zahrnuje např. zanedbání povinné výživy, ohrožování pod vlivem návykové látky nebo dopravní nehody silniční. Sedm procent zaujímala hospodářská kriminalita a nepatrný nárůst nastal u podílu násilné kriminality (8 % vs. 7 % v roce 2023). Nejmenší podíl (2 %) zaujímala mravnostní kriminalita.

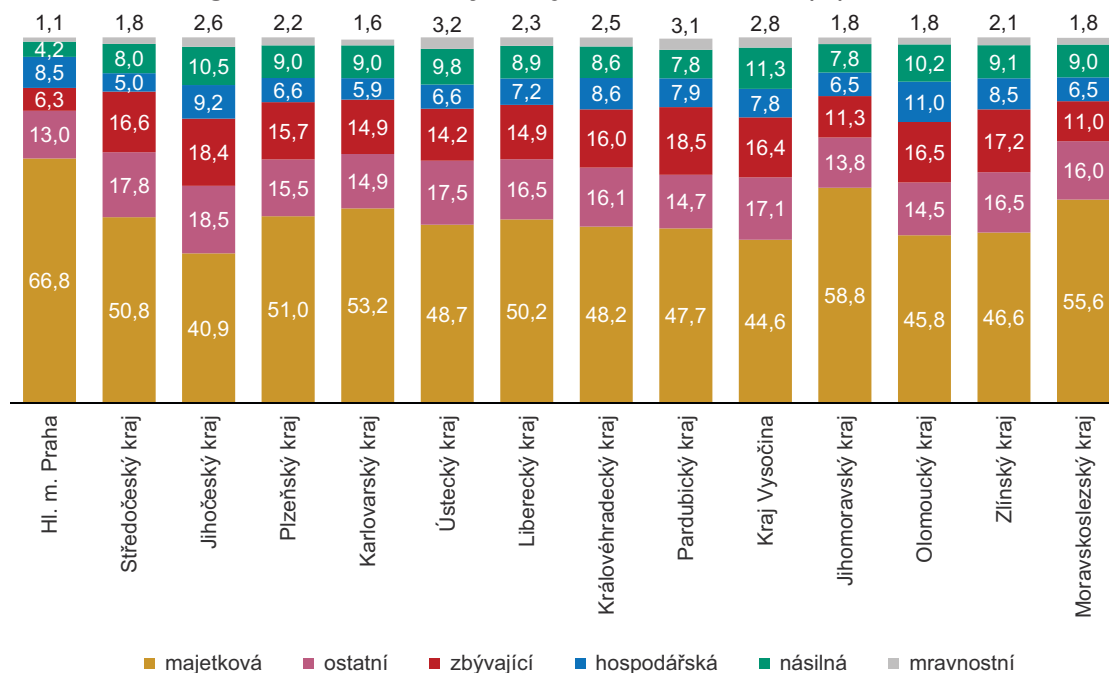
Graf 3 Struktura registrované kriminality v ČR v letech 2020 a 2024

Zdroj: Policejní prezidium ČR

Zajímavé je srovnání struktury kriminality mezi jednotlivými kraji. Z grafu č. 4 můžeme vidět, že zatímco mravnostní, násilná a hospodářská kriminalita zaujímá ve všech krajích zhruba stejný podíl na celkové kriminalitě, v případě majetkové a zbývající jsou v jednotlivých krajích i poměrně výrazné rozdíly. Zatímco např. v Praze tvoří majetková kriminalita 67 % z celkového objemu kriminality, v Jihočeském kraji 41 %. Naopak v Praze pouze 6 % z celku připadá na vrub zbývající kriminalitě, v Pardubickém kraji to je o 12 procentních bodů více. Tyto rozdíly jsou dány především specifickými rozdíly mezi jednotlivými kraji, jako je např. zalidněnost a výskyt velkých měst. Pro ilustraci, v Praze tvoří 11 % majetkové kriminality kapesní krádeže, typické pro velká anonymní města, naopak na Vysočině jsou kapesní krádeže pouhým 1 % majetkové kriminality.

Graf 4 Struktura registrované kriminality v krajích ČR v roce 2024 (%)

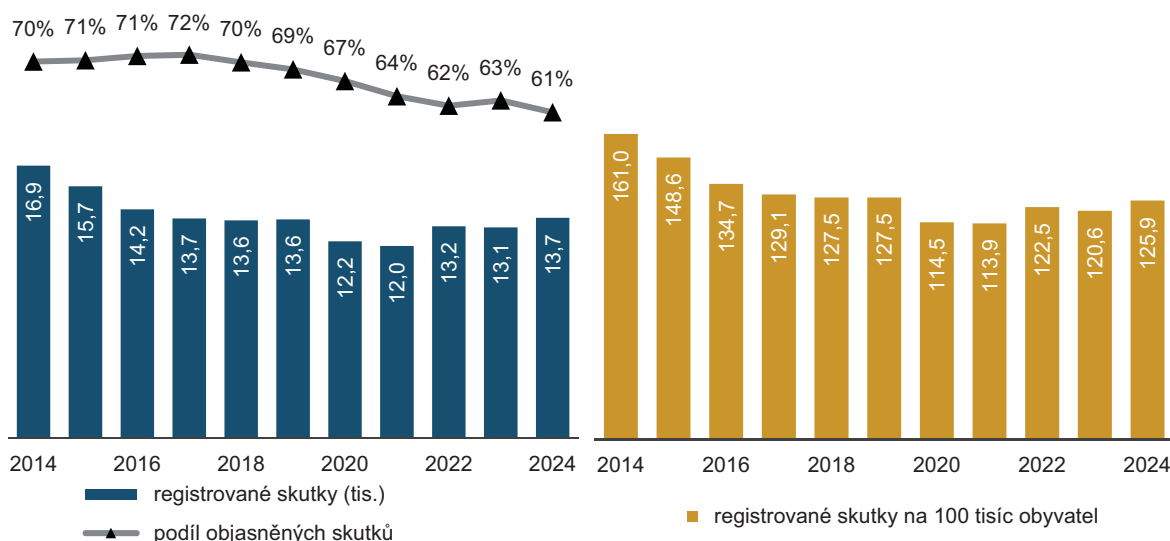
Zdroj: Policejní prezidium ČR

1.2. Násilná kriminalita

Násilná kriminalita zahrnuje činy, kdy pachatel útočí na fyzickou nebo psychickou integritu člověka, ve smyslu úmyslného užití fyzického násilí, resp. pohrůžky násilí, vůči jiné osobě. Nejčastějšími trestnými činy v této oblasti jsou úmyslné ublížení na zdraví, porušování domovní svobody, nebezpečné vyhrožování či loupeže. Zvláštní pozornost je pak odbornou i laickou veřejností věnována vraždě, jakožto nejzávažnějšímu ze všech trestných činů.

Násilná kriminalita v Česku meziročně stoupla o 4,5 % na 13 708 skutků. Co se týče množství případů, jedná se o nejvyšší hodnotu za posledních 8 let. Na celkové kriminalitě se násilné činy dlouhodobě podílí cca 7 % a tento podíl mírně roste. Násilnými trestnými činy s nejvyšším meziročním nárůstem byly **nebezpečné vyhrožování** (2 072, tedy +333 skutků), **vydírání** (1 559, +230 skutků) a **týrání osoby žijící ve společném obydlí** (535, +72 skutků).

Graf 5 Násilná kriminalita v ČR v letech 2014–2024

Zdroj: Policejní prezidium ČR

Nárůst násilné kriminality byl zaznamenán na území všech krajů, s výjimkou Libereckého kraje (+ 0 skutků), Jihomoravského (-1 skutek) a Zlínského kraje (- 35 skutků). Nejvyšší nárůst nastal v Moravskoslezském kraji (+ 138 skutků; 8 %), Středočeském kraji (+ 110 skutků; 7 %) a Ústeckém kraji (+ 100; 7 %).

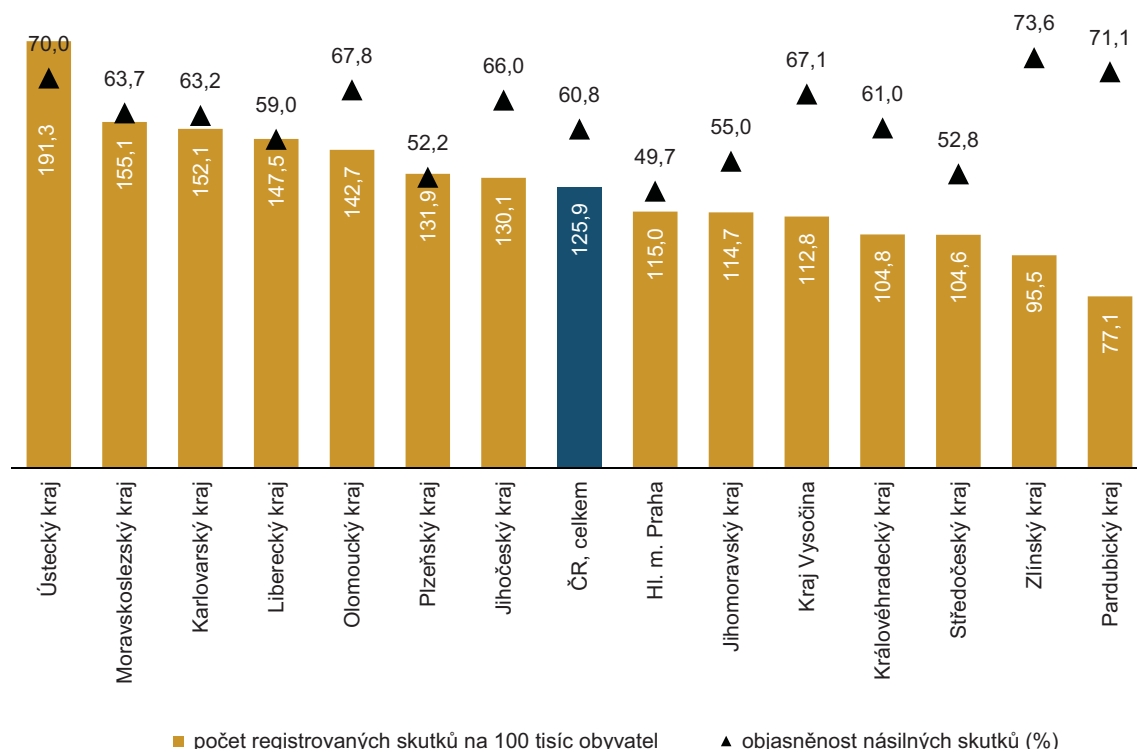
Od roku 2019 připadá nejvíce evidovaných skutků v oblasti násilné kriminality na počet obyvatel na Ústecký kraj. V roce 2024 zde dosáhl index násilné kriminality 191,3 trestných činů na 100 tis. obyvatel kraje. Nejnížší index násilné kriminality je od roku 2013 pravidelně zaznamenán v Pardubickém kraji – v roce 2024 zde bylo v této oblasti evidováno 77,1 trestných činů na 100 tis. obyvatel.

Po roce 2022, kdy bylo výjimečně nejvíce násilných skutků v absolutních číslech zaznamenáno v Praze, se prvenství vrátilo a udrželo se v Moravskoslezském kraji. V roce 2024 zde bylo Policií ČR evidováno 1 838 skutků, Praha s 1 596 skutky skončila na druhém místě. Přes hranici 1 400 skutků se dostaly ještě Ústecký, Středočeský a Jihomoravský kraj. Na těchto pět krajů připadlo v roce 2024 téměř 60 % z celkového počtu evidovaných skutků v této oblasti. I absolutně bylo nejméně trestných činů v oblasti násilné kriminality evidováno ve výše zmíněném kraji Pardubickém, a to 408.

Míra objasněnosti násilné kriminality se za posledních 10 let pohybovala průměrně okolo 67 %, v posledních pěti letech postupně klesala (s drobnou výjimkou roku 2023) až na 61 % v roce 2024. Nejvyšší míra objasněnosti byla ve Zlínském kraji. V roce 2024 zde dosáhla objasněnost násilných trestných činů 74 %.

Nejmenší objasněnost bývala dlouhodobě v Praze, pouze v roce 2023 ji těsně předstihl Plzeňský kraj. V roce 2024 ale byla Praha opět na poslední příčce, kdy se nepodařilo objasnit ani 50 % vyšetřovaných skutků.

Graf 6 Násilná kriminalita v krajích ČR v roce 2024

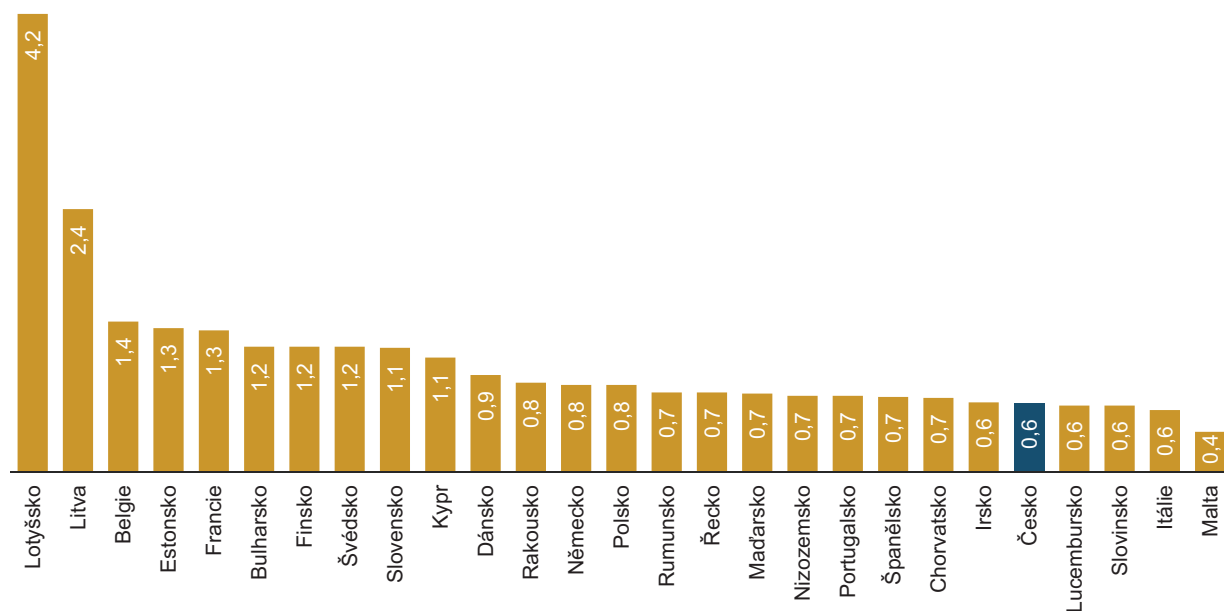

Zdroj: Policejní prezidium ČR

Nejčastějším násilným činem bývá **úmyslné ublížení na zdraví**. Meziročně sice počet evidovaných případů nepatrně poklesnul o 10 skutků, nicméně objasněnost se snížila o 4 procentní body na 61 %. Mírně se snížil i počet druhého nejčastějšího skutku, **porušování domovní svobody**, naopak o 19 % vzrostl počet případů **nebezpečného vyhrožování**. Vzrostl také počet případů trestného činu **vydírání**. To dle policie souvisí především se zvýšenou trestnou činností páchanou v kyberprostoru, jde např. o vydírání skrze podvodem získané intimní materiály oběti. U **loupeží** v roce 2024 nepokračoval nárůst případů z předchozího roku, ale došlo k poklesu 53 skutků na 1 380.

V roce 2024 bylo spácháno 151 **vražd** (-8; - 5 %). Vražda je považována za nejzávažnější trestný čin a počet vražd na 100 tisíc obyvatel bývá brán jako jeden z hlavních ukazatelů míry kriminality v jednotlivých zemích. Poslední dostupné mezinárodní srovnání je za rok 2023 a jsou do něj zahrnuty pouze vraždy dokonané, zatímco v tabulce 2.8 pouze za Česko jsou zahrnuty i vraždy ve stadiu pokusu. V roce 2023 tedy připadalo v Česku na 100 tisíc obyvatel 0,6 vražd, což řadí Česko na páté místo s nejnižším počtem vražd na 100 tisíc obyvatel v rámci zemí EU. Nejvíce vražd na 100 tisíc obyvatel připadá v Lotyšsku (4,2), nejméně naopak na Maltě (0,4).

Graf 7 Počet vražd na 100 tisíc obyvatel v zemích EU v roce 2023

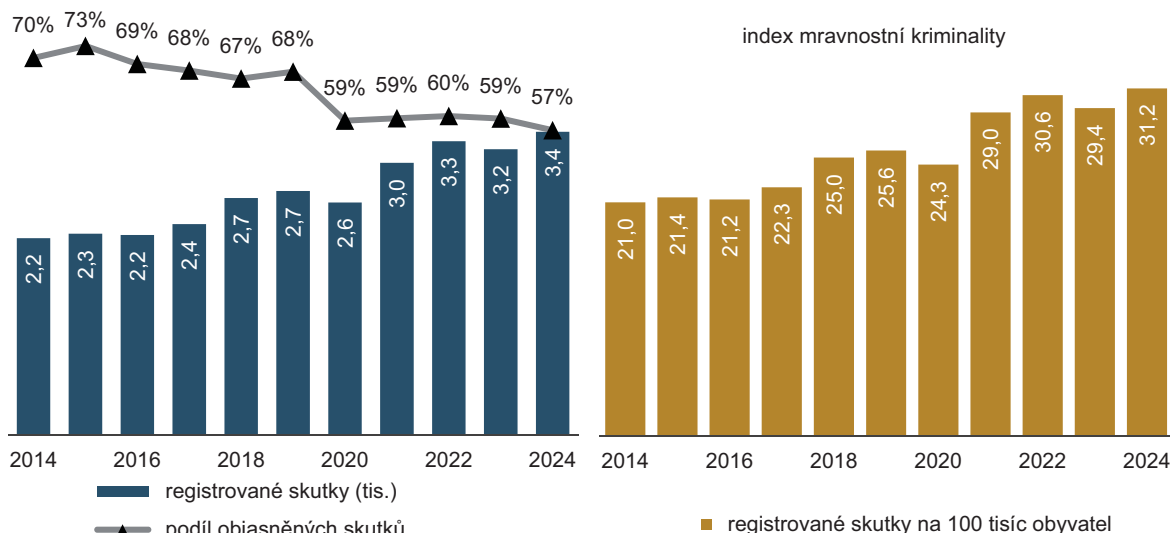
Zdroj: Eurostat

1.3. Mravnostní kriminalita

Mravnostní kriminalita je řazena do obecné kriminality. Tyto trestné činy zasahují důstojnost oběti v sexuální oblasti. Do této skupiny patří zejména trestné činy ohrožující svobodu rozhodování v oblasti pohlavního života (znásilnění a sexuální nátlak), ohrožující zdravý mravní a tělesný vývoj dětí (např. pohlavní zneužití, svádění dítěte k pohlavnímu styku a zneužití dítěte k výrobě pornografie) nebo ohrožující některé mravní zásady (např. výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií, kuplířství). Mravnostní kriminalita sice představuje pouze kolem 2 % všech zjištěných trestných činů a míra objasněnosti mravnostních trestných činů je poměrně vysoká, ale zároveň patří k trestným činům s vůbec nejvyšší mírou latence – je nejméně často ohlašována.

Počty evidovaných skutků **mravnostní kriminality** z dlouhodobého hlediska výrazně rostou. V roce 2021 bylo poprvé evidováno více jak 3 tisíce mravnostních činů. V roce 2024 došlo k meziročnímu nárůstu o 6,1 % na 3 396 skutků, od roku 2014 počet nahlášených případů vzrostl o 54 %. Zřejmě zde hraje roli i začínající postupná ztráta obav obětí tuto trestnou činnost oznamovat (a podstupovat sekundární viktimizaci, viz str. 29), především díky stoupající osvětě hnutí na ochranu obětí či medializaci případů známých osobností. Mravnostními trestnými činy s nejvyšším meziročním nárůstem byly **znásilnění** (1 067, tedy +150 skutků), svádění **k pohlavnímu styku** (73, +43 skutků) a **dětská pornografie a zneužití dítěte k ní** (755, +39 skutků).

Graf 8 Mravnostní kriminalita v ČR v letech 2014–2024

Zdroj: Policejní prezidium ČR

Nejčastěji evidovaným mravnostním skutkem bylo v roce 2024 **znásilnění** (1 067 skutků). Jak již bylo zmíněno dříve, na nárůstu počtu hlášených případů se může (krom reálně častějšího výskytu) podílet větší ochota obětí tuto činnost nahlašovat. Od 1. ledna 2026 by se mohl projevit vliv schválené novely trestního zákoníku, která zavádí širší definici znásilnění. Novela upravuje také pohled na sexuální praktiky s dětmi do dvanácti let věku. Soudy by je měly vždy pokládat za znásilnění nebo sexuální útok, nikoliv za mírněji trestné pohlavní zneužití. K nárůstu počtu ohlášených případů znásilnění může mimo jiné přispívat i zvyšující se výskyt tzv. „date rape“ (znásilnění na rande), jehož četnost roste zejména v souvislosti s intenzivnějším využíváním sociálních sítí. Ty totiž usnadňují potenciálním pachatelům navazování kontaktu a komunikace s oběťmi v rámci online prostředí, čímž se zvyšuje riziko vzniku těchto trestných činů.⁶

Pohlavní zneužití ostatní bylo se 721 skutky v roce 2024 třetím nejčastějším mravnostním skutkem. Druhým nejčastějším skutkem byla **dětská pornografie**, kdy policie registrovala v České republice celkem 755 případů. V tomto případě je na vzestupu zneužívání nástrojů umělé inteligence, kdy dochází ke zneužití zdánlivě neškodných fotografií dětí. Pokud však někdo za pomoci AI vytvoří dětskou pornografii, tak jde již o trestný čin.

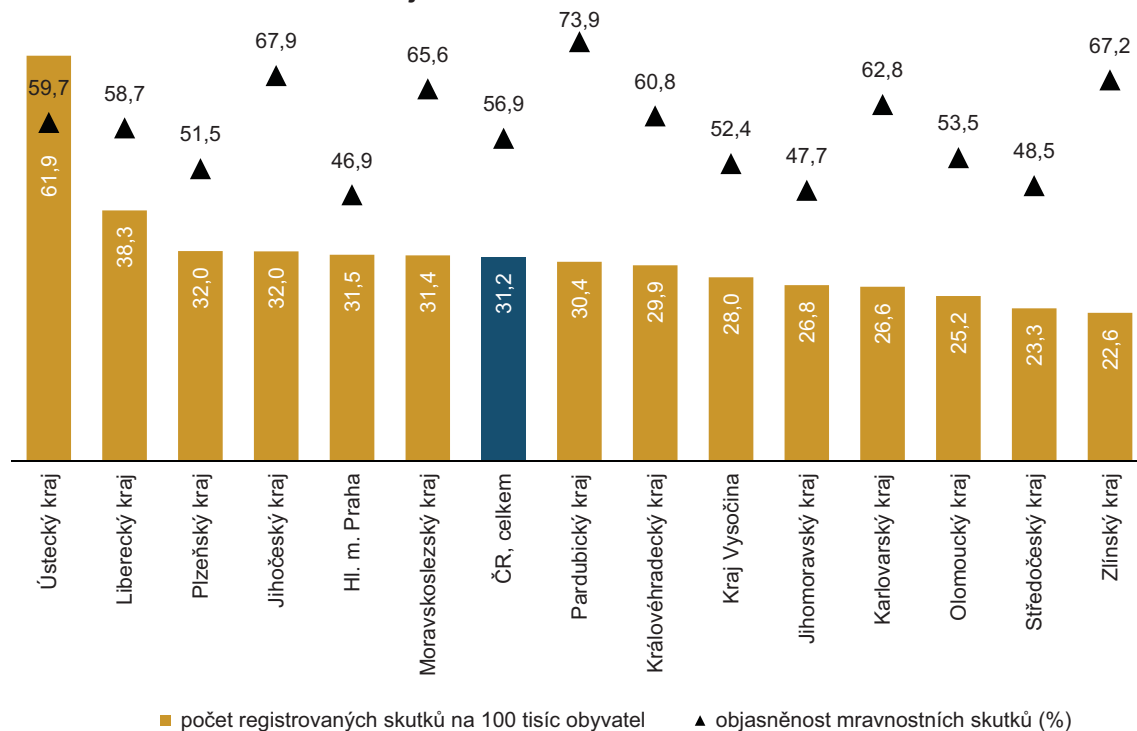
Objasněnost mravnostní kriminality se po roce 2019 výrazně snížila, a to z 68 % na 57 % v roce 2024. Nejvyšší za sledované období byla v roce 2015 (73 %). Nejvyšší úspěšnost při řešení mravnostní kriminality měli policisté v Pardubickém kraji (74 %), nejnižší naopak v Praze (47 %).

U mravnostní kriminality bylo zaznamenáno nejvíce registrovaných skutků Ústeckém kraji. V roce 2024 zde bylo evidováno 501 skutků. Ústecký kraj je mravnostní kriminalitou nejvíce zatížen i ve vztahu k počtu obyvatel, a to již šestý rok v řadě. V roce 2024 zde na 100 tisíc obyvatel připadlo 61,9 evidovaných mravnostních trestných činů. Druhý nejvyšší index mravnostní kriminality byl ve stejném roce v Libereckém kraji (38,3 t. č. na 100 tis. obyv.), nejnižší naopak ve Zlínském a Středočeském kraji (22,6 respektive 23,3 t. č. na 100 tis. obyv.).

Nárůst mravnostní kriminality byl zaznamenán v 10 krajích ČR, nejvyšší pak v Jihomoravském kraji (+65; +25 %), Moravskoslezském kraji (+57; +18 %) a v Pardubickém kraji (+38; +31 %). Největší pokles mravnostní kriminality byl zaznamenán v Jihočeském kraji (-43; -17 %) a Karlovarském kraji (-8; -9 %).

⁶ Státní zastupitelství ČR: <https://verejnazaloba.cz/wp-content/uploads/2025/06/ZPR%C3%81VA-O-%C4%8CINNOSTI-SZ-2024-textov%C3%A1-%C4%8D%C3%A1st.pdf>

Graf 9 Mravnostní kriminalita v krajích ČR v roce 2024

Zdroj: Policejní prezidium ČR

V mezinárodním srovnání za rok 2023 se Česko v případě znásilnění nacházelo na 9. nejvyšším místě v rámci EU se 16,1 t. č. na 100 tis. obyvatel. S velkým odstupem od všech ostatních členských zemí bylo na první příčce Švédsko (84,7 t. č. na 100 tis. obyv.), což je o 83,5 činů na 100 tisíc obyvatel více než v posledním Bulharsku. Je však nutné doplnit, že v mezinárodním srovnání je dle klasifikace ICCS používané Eurostatem definice znásilnění širší (zahrnuje více kódů TSK) a proto je počet případů vyšší, než jak je uveden v tabulce 3.8. V rámci mravnostní kriminality je dostupné mezinárodní srovnání i např. za sexuální násilí. V tomto případě na tom bylo Česko výrazně lépe než v případě znásilnění, a to na posledním místě (0,9 t. č. na 100 tis. obyv.). Na nejhorší příčce se opět umístilo Švédsko (102,0 t. č. na 100 tis. obyv.). Nutno brát v potaz, že konkrétně v případě mravnostní kriminality mohou být velké mezinárodní rozdíly jak v míře latence dané např. kulturně podmíněným vnímáním sexuálního násilí, tak v definici daných trestných činů. Například první Švédsko zaznamenalo významné navýšení evidovaných případů znásilnění po roce 2018, kdy zavedlo zákon stanovující jednu z nejširších definic znásilnění.⁷

1.4. Majetková kriminalita

Spočívá zejména v **útku na cizí majetek** nejen **fyzických**, ale i **právnických osob**. Majetkové trestné činy dále dělíme na krádeže vloupáním, krádeže prosté a ostatní majetkovou kriminalitu. Majetková trestná činnost je nejčteněji páchanou trestnou činností.

V meziročním srovnání majetkové kriminality byl v roce 2024 zaznamenán pokles o 6,1 % na 94 226 skutků. Ve srovnání s roky 2020 a 2021, kdy byla situace hned z několika důvodů velmi nestandardní, však stále jde o významně vyšší počet případů. Podle Státního zastupitelství také dochází k signifikantnímu přesunu majetkové trestné činnosti do virtuálního prostředí.⁸

⁷ Amnesty International: <https://www.amnesty.org/en/wp-content/uploads/2021/05/EUR4224262020ENGLISH.pdf>

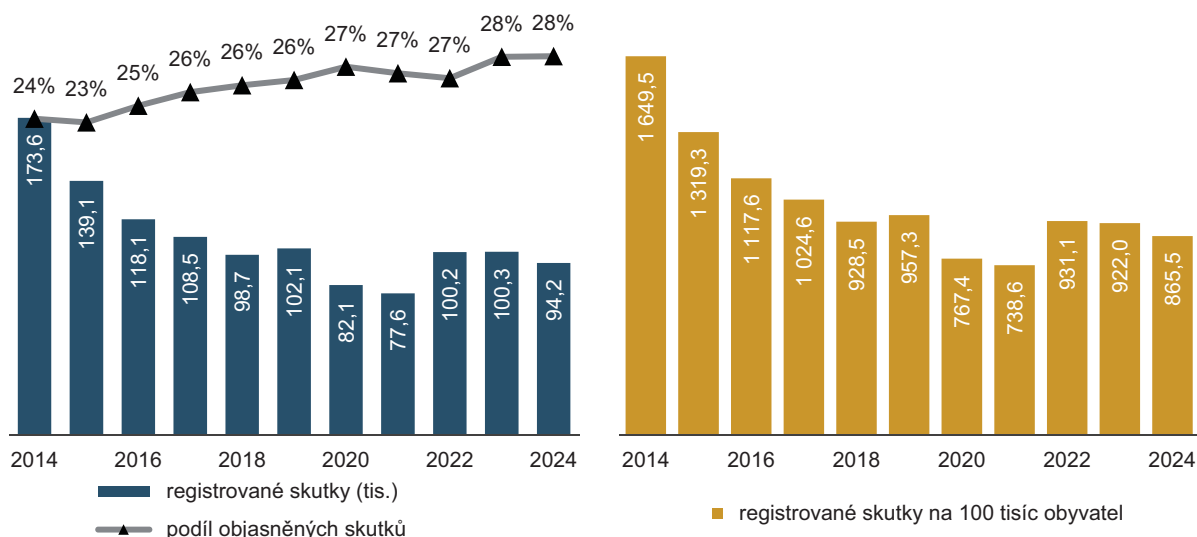
⁸ Státní zastupitelství ČR: <https://verejnazaloba.cz/wp-content/uploads/2025/06/ZPR%C3%81VA-O-%C4%8CINNOSTI-SZ-2024-textov%C3%A1-%C4%8D%C3%A1st.pdf>

V letech 2020 a 2021 měla na vývoj majetkové trestné činnosti výrazný vliv výše zmíněná novela trestního zákoníku č. 333/2020 Sb. z 1. 10. 2020, kdy došlo ke zdvojnásobení hranice škody. Díky ní se řada trestných jednání proti majetku místo mezi trestné činy zařadila mezi pouhé přestupky a vypadla tak z těchto statistik. Druhým faktorem byla protipandemická opatření, včetně vyhlášení nouzového stavu, který díky přísnější sazbě činil i z drobných krádeží závažnější provinění, než kdyby se odehrály za normálních okolností. To mohlo některé osoby odradit od páchání takové trestné činnosti. Stejně tak omezený pohyb osob, kdy lidé trávili více času doma a v centrech měst ubyly davy turistů, příliš „nehrála do karet“ např. vloupáním do bytů nebo pouličním kapesním krádežím.

Krádeže prosté, při kterých dochází k odcizení věci bez překonání překážky, užití lsti nebo násilí, tvořily v roce 2024 přibližně jednu třetinu veškeré majetkové kriminality, byť jejich počet meziročně klesnul o 9 % na 31 956 skutků. Je třeba zmínit, že v roce 2021 byla změněna skladba takticko-statistických klasifikací v oblasti majetkové trestné činnosti, čímž došlo k přesunu vybraných skutků z krádeží prostých do krádeží vloupáním.

Krádeže vloupáním zaujímaly v roce 2024 jen nepatrně nižší podíl na majetkové kriminalitě než krádeže prosté. I přesto např. počet krádeží vloupáním do soukromých obytných prostor výrazně poklesl z 12 832 skutků v roce 2014, na 4 237 v roce 2024.

Graf 10 Majetková kriminalita v ČR v letech 2014–2024

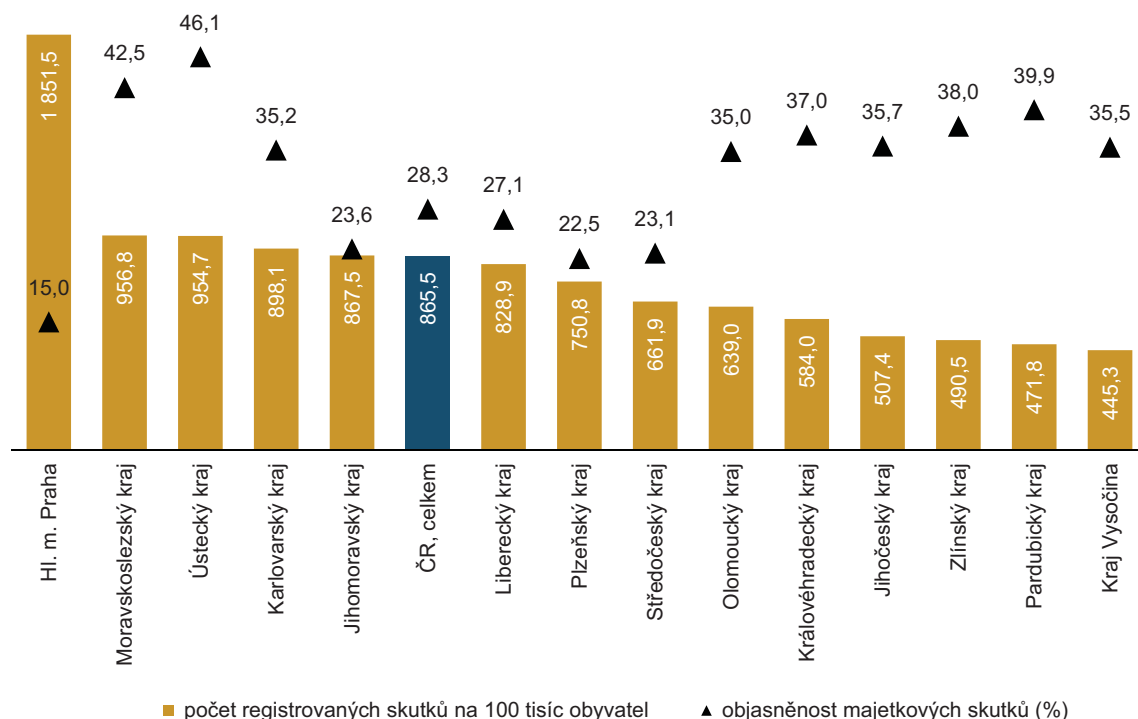

Zdroj: Policejní prezidium ČR

Majetkovými trestnými činy s nejvyšším nárůstem byly **podvody** na fyzické osobě (13 701, tedy + 1 067 skutků), **krádeže prosté jednostopých motorových vozidel** (603, tedy + 221 skutků), **krádeže vloupáním do obchodů** (1 396, tedy + 157 skutků) nebo **poškození cizí věci** (6 759, tedy + 154 skutků).

Velmi dramatický úbytek nahlášených případů můžeme z dlouhodobého hlediska sledovat v případě **krádeží automobilů nebo jejich součástí**, mezi lety 2014 a 2024 o 74 % na 4 764 evidovaných skutků. Za poklesem údajně stojí lepší ochranné systémy samotných vozidel, které odrazují menší neorganizované zloděje. Co naopak dlouhodobě roste, je objasněnost krádeží automobilů, z 15 % v roce 2014 na 29 % v roce 2024. Zajímavý je meziroční pokles kapesních krádeží (- 28 %) a krádeží v dopravních prostředcích (- 18 %).

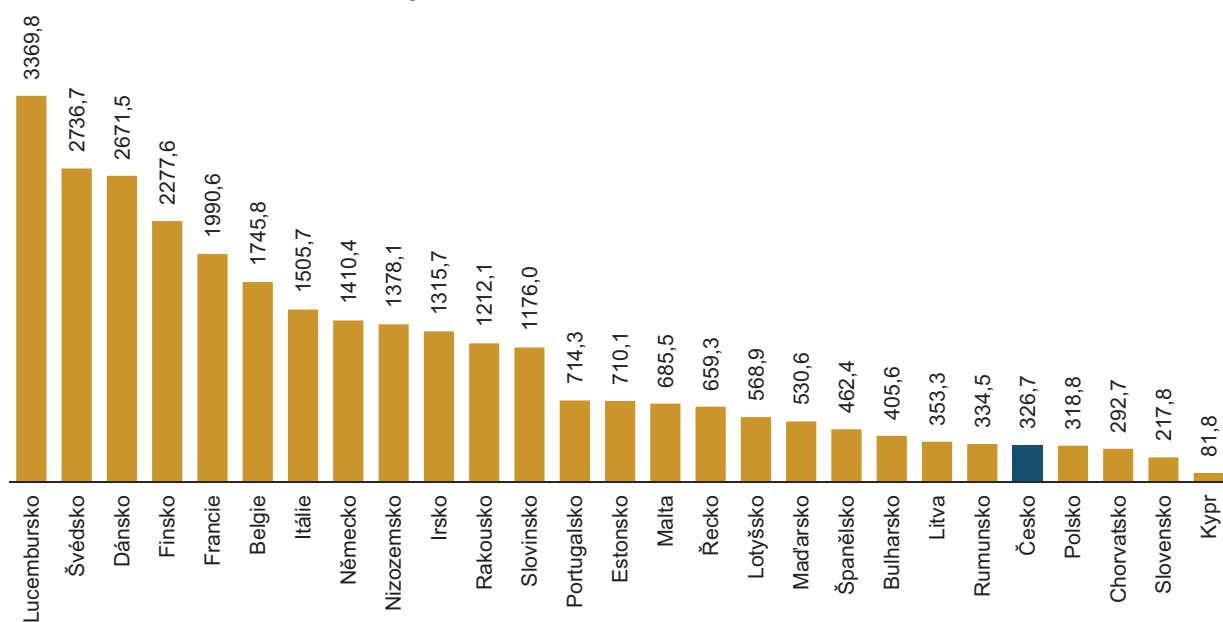
Graf 11 Majetková kriminalita v krajích ČR v roce 2024

Zdroj: Policejní prezidium ČR

Celkově je míra **objasněnosti** majetkové kriminality dlouhodobě výrazně nejnižší ze všech druhů kriminality. V roce 2024 dosáhla 28 % a meziročně se zvýšila jen nepatrně o 0,05 procentního bodu. Objasnit majetkovou kriminalitu se nejvíce dařilo policistům v Ústeckém kraji (46 % vyřešeno), nejhůře naopak v Praze (15 % vyřešeno). Praha je zároveň majetkovou kriminalitou výrazně nejvíce zatížena (1 852 t. č. na 100 tis. obyv.), nejméně naopak kraj Vysočina (445,3 t. č. na 100 tis. obyv.). Rozložení majetkové kriminality v krajích v roce 2024 se zhruba shoduje s rozložením v roce 2023 a je ovlivněno sociálně demografickými specifiky jednotlivých krajů.

Graf 12 Počet krádeží na 100 tisíc obyvatel v zemích EU v roce 2023

Zdroj: Eurostat

Poslední dostupné údaje v mezinárodním srovnání jsou za rok 2023. V tomto roce bylo (již podle nové klasifikace) v Česku registrováno 35 373 krádeží (v přepočtu na 100 tis. obyvatel 326,7 trestných činů), což Česko řadí až na 23. nejvyšší příčku v rámci zemí EU. Nejvíce krádeží na 100 tisíc obyvatel vykázaly Lucembursko (3 369,8) a Švédsko (2 736,7) nejméně naopak Kypr (81,8). V případě majetkové kriminality je dostupné srovnání např. i za vloupání do soukromých obytných prostor, kdy 46,4 případů na 100 tis. obyvatel řadilo Česko na 18. místo. Nejvyšší počet vloupání do soukromých obytných prostor na 100 tisíc obyvatel byl evidován v Dánsku (386,9), naopak nejméně na Slovensku (18,1). Opět je však třeba zdůraznit, že v mezinárodním srovnání dle klasifikace ICCS se vymezení daných trestných činů může odlišovat od jejich vymezení v rámci ČR.

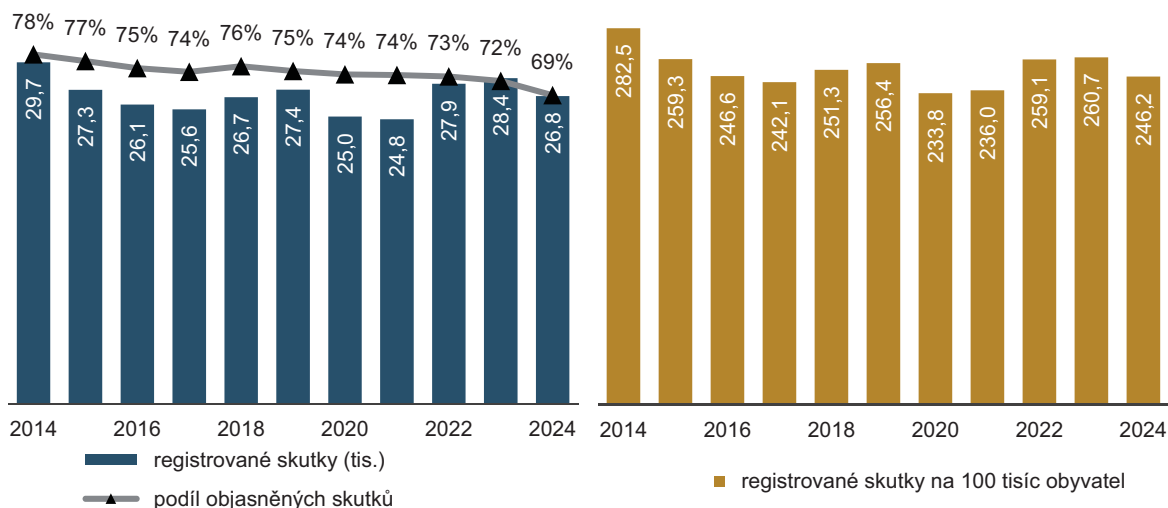
1.5. Ostatní obecná kriminalita

Ostatní obecná kriminalita je vedle násilné, mravnostní a majetkové kriminality poslední skupinou kriminality obecné. Jde o značně nehomogenní skupinu, trestné činy v ní obsažené jsou pouze souhrnem skutků s různými určujícími znaky, např. výtržnictví, drogová trestná činnost, maření výkonu úředního rozhodnutí nebo ohrožování výchovy dítěte.

Počet případů **ostatní obecné kriminality** se v posledních deseti letech pohyboval v rozmezí 24,8 až 28,4 tisíce skutků. V roce 2024 tvořila ostatní obecná kriminalita s 26 803 registrovanými skutky 15 % veškeré kriminality, meziročně poklesla o 5,5 %.

Trestnými činy s nejvyšším meziročním nárůstem byly **praní špinavých peněz** (667, tedy +143 skutků) a **praní špinavých peněz z nedbalosti** (285, tedy +106 skutků), naopak nejvíce ubylo případů **maření výkonu úředního rozhodnutí** (11 992, tedy -1 401 skutků). Za zmínku stojí i úbytek zaregistrovaných případů **nedovoleného překročení státní hranice** (25, - 332 skutků).

Graf 13 Ostatní obecná kriminalita v ČR v letech 2014–2024

Zdroj: Policejní prezidium ČR

I přes největší meziroční úbytek byl i v roce 2024 nejčastějším trestným činem v této kategorii **maření výkonu úředního rozhodnutí**⁹ (11 992 skutků), celkově se jednalo o druhý nejčastěji páchaný trestný čin vůbec, hned po podvodech. Dalšími v pořadí pak byly **poškození cizí věci – sprejerství** (4 708 skutků) a **nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy pro jiného** (2 999 skutků) nebo **výtržnictví** (2 161 skutků).

⁹ Např. řízení přes uložený zákaz řízení motorových vozidel.

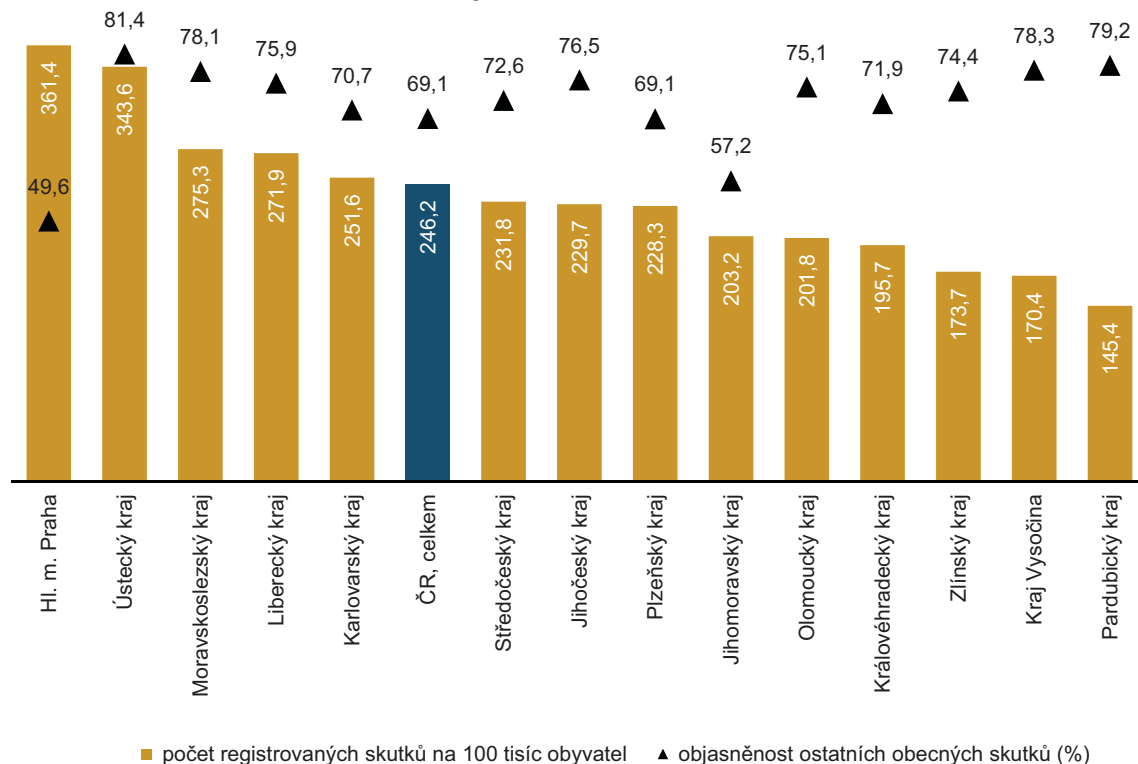
Ostatní obecná kriminalita měla vysokou míru **objasněnosti** (69 %). Nevyřešen tedy zůstává přibližně jen každý čtvrtý případ. Objasněnost trestných činů je zde obecně velmi vysoká, např. výše zmíněný nejčastější čin maření výkonu úředního rozhodnutí disponuje objasněností 92,6 %, na druhou stranu hned druhý nejčastější čin – sprejerství, byl vyřešen pouze v 14,9 % případů.

S výjimkou roku 2020 připadá nejvíce trestných činů v oblasti ostatní obecné kriminality na počet obyvatel na hlavní město Prahu. V roce 2023 zde dosáhl index kriminality 361,4 trestných činů na 100 tisíc obyvatel kraje. Nejnižší index ostatní obecné kriminality byl od roku 2013 naopak pravidelně zaznamenán ve Zlínském kraji, ale v roce 2023 byl poprvé na poslední příčce Pardubický kraj, a zůstalo to tak i v roce 2024 (145,4 t. č. na 100 tis. oby.).

V absolutních číslech bylo v roce 2024 nejvíce trestných činů ostatní obecné kriminality evidováno policií v Praze, a to 5 014 skutků. Následuje Středočeský kraj a Moravskoslezský kraj s přibližně 3,3 tisíci evidovanými trestnými činy. Pouze 738 trestných činů v oblasti ostatní obecné kriminality bylo evidováno v Karlovarském kraji, čímž se zařadil na poslední místo.

Z hlediska míry objasněnosti ostatní kriminality byl ale Karlovarský kraj v té horší polovině, nejhůře na tom byla v roce 2024 Praha s 49,6 % vyřešených případů. Nejvíce objasněných skutků měli naopak policisté v Ústeckém kraji (81,4 %).

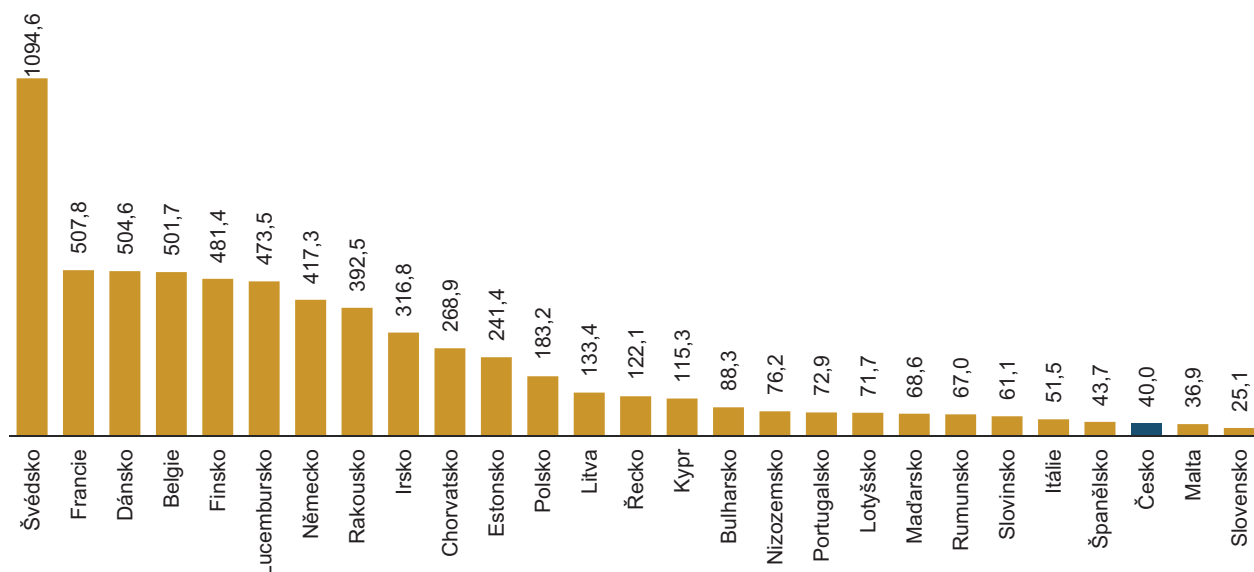
Graf 14 Ostatní obecná kriminalita v krajích ČR v roce 2024

Zdroj: Policejní prezidium ČR

V mezinárodním srovnání jsou dostupná data za nedovolenou výrobu, držení a šíření drog. S 40 případy na 100 tis. obyvatel bylo Česko v roce 2023 na 25. místě v rámci EU. Méně trestných činů na 100 tis. obyvatel vykázalo pouze sousední Slovensko (25,1) a Malta (36,9). Výrazně nejhorší situace byla ve Švédsku (1094,6 t. č. na 100 tis. obyvatel). Otázkou je, jak se na postavení Česka v žebříčku zemí projeví chystaná novela o seznamech návykových látek, která by mohla zavést novou kategorii drog, tzv. psychomodulační látky, jejichž prodej by byl omezen. Jedná se především o Kratom a semisyntetické kanabinoidy (HHC, THC-P, HHO, a další)

Graf 15 Nedovolená výroba, držení a šíření drog na 100 tisíc obyvatel v zemích EU v roce 2023

Zdroj: Eurostat

1.6. Hospodářská kriminalita

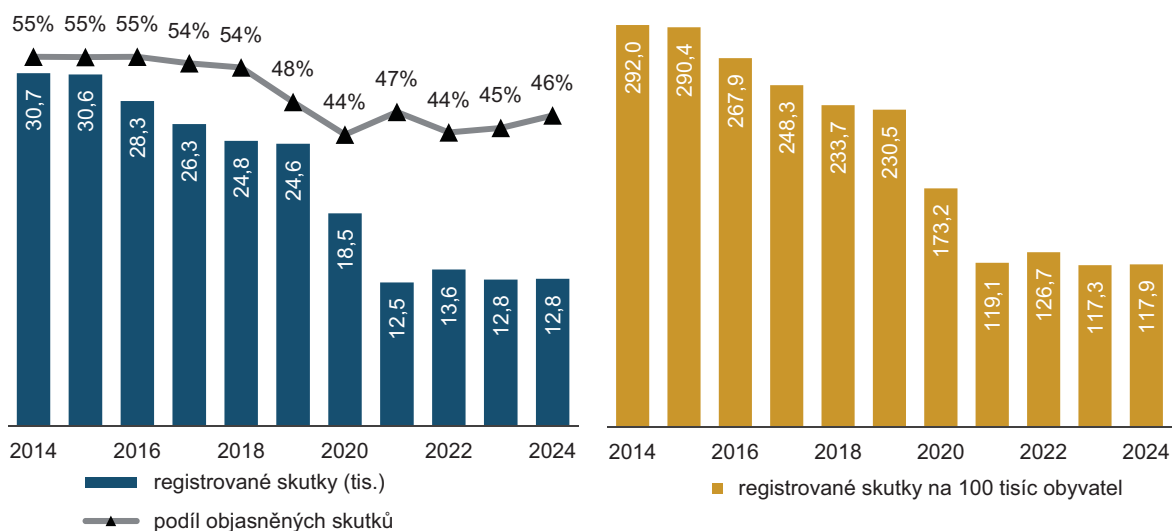
Hospodářská kriminalita má blízkou souvislost s kriminalitou majetkovou, ale na rozdíl od majetkové kriminality, která útočí na majetek jiných osob, hospodářská kriminalita je jednání, které **směřuje proti hospodářskému systému státu a jeho fungování**. Spadají sem trestné činy z oblasti daní a poplatků, účetnictví, padělání peněz, korupce, ale také např. protiprávní jednání v oblasti životního prostředí. Mezi hospodářskou kriminalitu se řadí i kybernetická kriminalita.

U registrované **hospodářské kriminality** byl vykázán meziroční nepatrný nárůst o 0,5 % na 12 834 skutků v roce 2024. V pětiletém horizontu hospodářská kriminalita vykázala největší pokles ze všech druhů kriminality, a to o 31 %. Výskyt hospodářské kriminality zdaleka nedosahuje úrovně před pandemií, i u tohoto druhu kriminality se však významně projevují změny v klasifikaci výše škody.

Nejvýraznější meziroční nárůst ve sledovaném období byl u trestných činů **padělání a pozměnění veřejné listiny** (1 314, tedy +388 skutků), **podvody v sociálním zabezpečení a nemocenském pojištění** (727, +207 skutků) či **porušení práv k ochranné známce a jiným označením** (517, +167 skutků). Naopak největší meziroční pokles byl u trestných činů **neoprávněný přístup a poškození záznamu v počítačovém systému, opatření a přechovávání přístupového zařízení a hesla** (1 317, tedy – 592 skutků), **úvěrový podvod** (1 539, -266 skutků) a **zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění** (180, – 71 skutků).

Pokles počtu případů (po letech výrazného růstu) neoprávněného přístupu a poškození záznamu v počítačovém systému, opatření a přechovávání přístupového zařízení a hesla dle Policie ČR spočívá v tom, že nově se podvodníci již masivně „nenabourávají“ do počítačů či internetového bankovníctví, ale lší dosáhnou toho, že poškození sami umožní pachateli přístup, a to za pomoci vzdáleného přístupu. Chybí zde tedy prvek neoprávněného vniknutí. I přesto šlo v roce 2024 o třetí nejčastější trestný čin z oblasti hospodářské kriminality (1 317 skutků).

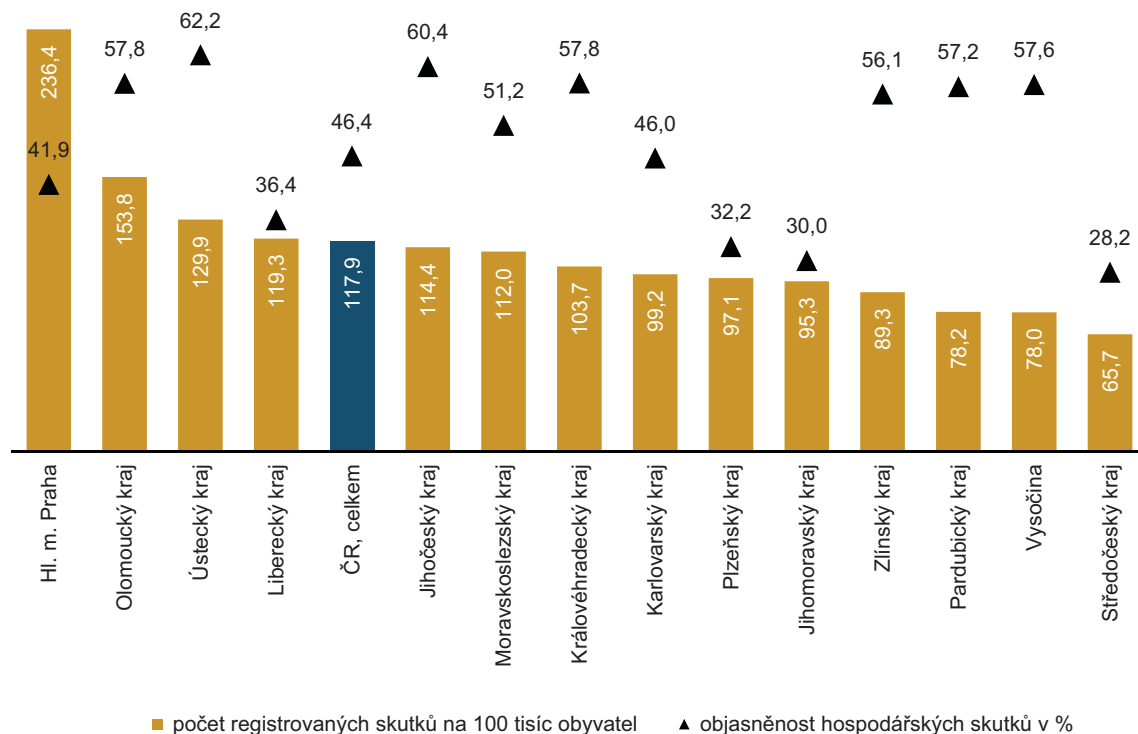
Graf 16 Hospodářská kriminalita v ČR v letech 2014–2024

Zdroj: Policejní prezidium ČR

Nejvíce případů hospodářské kriminality jak absolutně, tak v přepočtu na 100 tisíc obyvatel bylo v roce 2024 v hlavním městě Praze. Celkem zdejší případy tvořily přes čtvrtinu z celkového objemu hospodářské kriminality v České republice, což souvisí s počtem právnických osob registrovaných v hlavním městě. Na druhém místě byl s velkým odstupem Olomoucký kraj (153,8 t. č. na 100 tis. obyvatel) následovaný Ústeckým krajem (129,9 t. č. na 100 tis. obyvatel). Nejméně byl naopak hospodářskou kriminalitou zatížen Středočeský kraj (65,7 t. č. na 100 tis. obyvatel).

Graf 17 Hospodářská kriminalita v krajích ČR v roce 2024

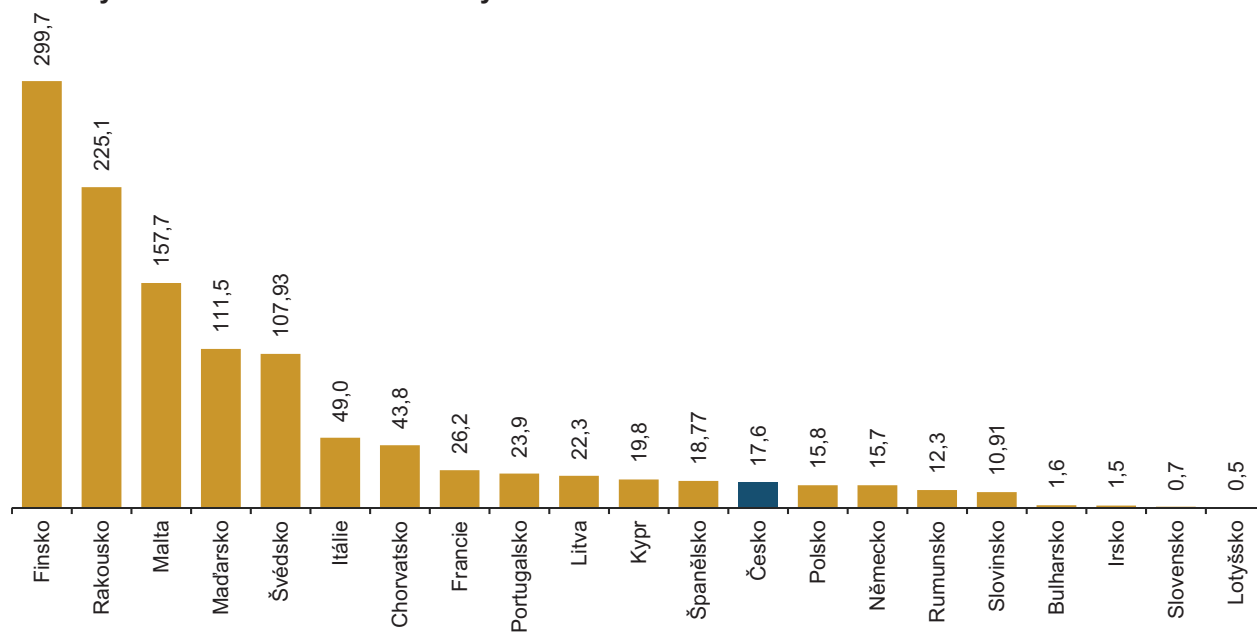

Zdroj: Policejní prezidium ČR

Podíl **objasněných** skutků se oproti předchozímu roku nepatrně zvýšil o 1,9 procentního bodu na 46,4 %. Největší podíl vyřešených případů byl v Ústeckém kraji (62,2 %) následovaném Jihočeským krajem (60,4 %). Naopak ve Středočeském kraji objasněnost dosáhla pouze na 28,2 %.

V Česku je vysoký počet trestných činů neoprávněného přístupu, poškození záznamu v počítačovém systému a opatření a přechovávání přístupového zařízení a hesla, které spadají pod kyberkriminalitu. V rámci EU se Česko řadí na 13. nejvyšší místo v míře kyberkriminality na 100 tisíc obyvatel. Ta v roce 2023 zatěžovala nejvíce Finsko (299,7 t. č. na 100 tis. obyv.) a Rakousko (225,1 t. č. na 100 tis. obyv.), nejméně naopak Lotyšsko (0,5 t. č. na 100 tis. obyv.).

Graf 18 Kyberkriminalita na 100 tisíc obyvatel v zemích EU v roce 2023

Zdroj: Eurostat

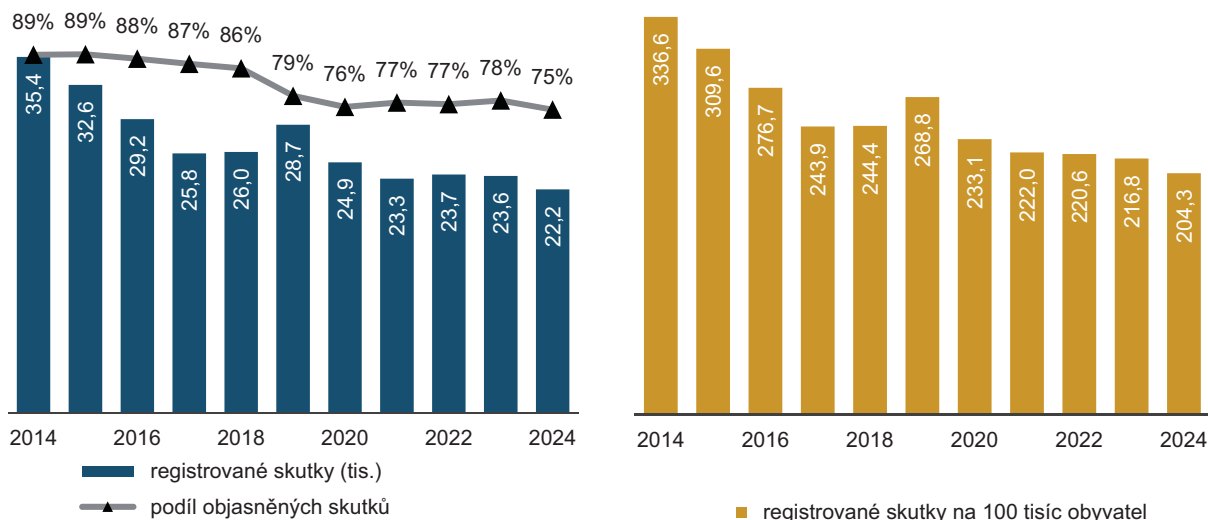
1.7. Zbývající kriminalita

Poslední zde zmíněnou skupinou skutků je **zbývající kriminalita**. Zahrnuje trestné činy, které nepatří do obecné kriminality, a ani do kriminality hospodářské či pod vojenské a protiústavní činy. Stejně jako u ostatní obecné kriminality se jedná pouze o souhrn trestných činů bez společných určujících znaků. Např. ohrožení pod vlivem návykové látky, zanedbání povinné výživy nebo šíření poplašné zprávy.

S ostatní obecnou kriminalitou má společné i to, že i když se to vzhledem k názvu nabízí, rozhodně není z hlediska četnosti páčání zanedbatelná. Na celkové kriminalitě se v roce 2024 v České republice podílela z 13 % (tedy nejvíce po majetkové a ostatní obecné kriminalitě) a zaregistrováno bylo 22 245 skutků. Meziročně se zbývající kriminalita snížila o 5,7 %, za posledních 5 let klesla o 22,4 %.

Trestnými činy v oblasti zbývající kriminality s nejvyšším meziročním nárůstem byly **padělání a vystavení nepravdivé lékařské zprávy, posudku a nálezu** (210, tedy +190 skutků), **poškození a ohrožení provozu obecně prospěšného zařízení** (271, tedy +57 skutků) nebo **podněcování, schvalování, nepřekážení a neoznámení trestného činu** (90, tedy +48 skutků). Naopak největší meziroční pokles byl u **ohrožení pod vlivem návykové látky, opilství** (7 801 – 915 skutků). I tak byl tento trestný čin v roce 2024 vůbec nejčastějším trestným činem z kategorie zbývající kriminality (7 801 skutků).

Graf 19 Zbývající kriminalita v ČR v letech 2014–2024

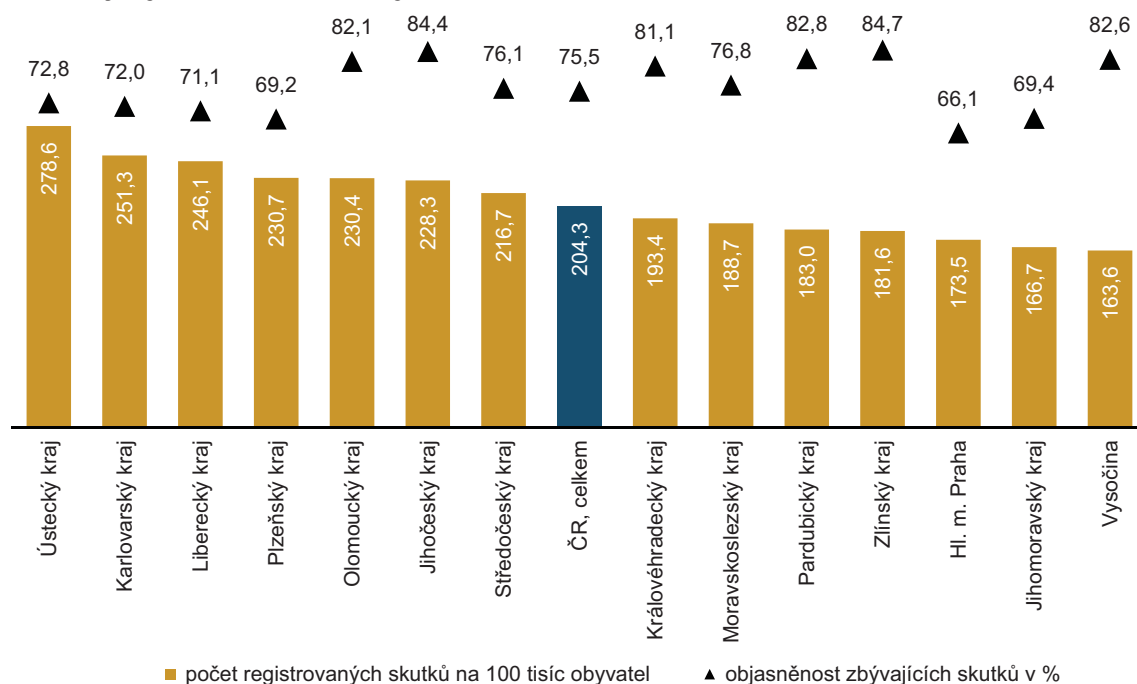
Zdroj: Policejní prezidium ČR

Téměř 90 % všech registrovaných trestných činů v této kategorii připadá na pouhé tři skutky, a to **ohrožení pod vlivem návykové látky, opilství** (7 801 skutků), **dopravní nehody silniční nedbalostní** (5 826 skutků) a **zanedbání povinné výživy** (5 562 skutků). Do oblasti zbývající kriminality spadají i tzv. trestné činy z nenávisti (hate crimes), které výrazně negativně od roku 2022 ovlivňuje ruská agrese proti Ukrajině, kdy se Ukrajinci uprchlíci, často zejména v kyberprostoru, stávají oběťmi nenávistných útoků, a stejně tak představitelé vlády a médií za podporu bránící se Ukrajině. V menší míře se situace opakovala i po zahájení aktuálního palestinsko- izraelského konfliktu. A na přelomu roku 2023 a 2024 zřetelně narostla předsudečná trestná činnost vůči studentům či pedagogům Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, ale rovněž obecněji vůči lidem s vysokoškolským vzděláním, v souvislosti s útokem ze dne 21. 12. 2023. Rok 2024 přinesl některé nové trendy v této oblasti, jako je radikalizace nezletilých osob, nebo šíření poplašných zpráv se zapojením cizí státní moci, a vše se stále více přelévá do kyberprostoru.¹⁰

V celém sledovaném období připadá nejvíce evidovaných trestných činů v oblasti zbývající kriminality na počet obyvatel na Ústecký kraj. V roce 2024 zde dosáhl index zbývající kriminality 278,6 trestných činů na 100 tis. obyvatel kraje, na druhém místě byl Karlovarský kraj (251,3 t. č. na 100 tis. obyv.). Nejnižší index zbývající kriminality byl v roce 2024 zaznamenán na Vysočině, zde bylo evidováno 163,6 trestných činů na 100 tisíc obyvatel.

¹⁰ Nejvyšší státní zastupitelství ČR: <https://verejnazaloba.cz/wp-content/uploads/2025/06/ZPR%C3%81VA-O-%C4%8CINNOSTI-SZ-2024-textov%C3%A1-%C4%8D%C3%A1st.pdf>

Graf 20 Zbývající kriminalita v krajích ČR v roce 2024

Zdroj: Policejní prezidium ČR

V absolutních číslech bylo v roce 2024 nejvíce trestných činů zbývající kriminality evidováno policií ve Středočeském kraji, a to 3 163 skutků. Následují Praha, Ústecký a Moravskoslezský kraj s více jak 2 tisíci evidovaných trestných činů. Nejméně bylo trestných činů v této oblasti evidováno v Karlovarském kraji, a to 737 skutků.

Po nárůstu míry objasněnosti v roce 2023, v roce 2024 meziročně opět mírně klesla o 2,3 procentního bodu na 75,5 %. Celkově jde o nejvíce objasněnou složku kriminality. Vliv na to má především skladba trestných činů, které jsou v ní zahrnuty, např. u jednoho z nejčastějších trestných činů v této skupině, zanedbání povinné výživy, není typicky o pachateli pochyb.

2. Oběti kriminality

Následující kapitola je zaměřena na osoby, které byly poškozeny trestnou činností. Údaje o obětech kriminality v této publikaci vycházejí z informací obsažených v policejních statistikách. Tyto údaje je však třeba interpretovat s velkou obezřetností vzhledem k tomu, jakým způsobem jsou evidovány.

- 1) Je namístě opět připomenout, že se jedná o oběti pouze **registrované kriminality**, tedy těch skutků, které byly ohlášeny a zaregistrovány Policií ČR, ale nejsou zde obsaženy údaje z oblasti tzv. latentní kriminality. Počet osob zasažených trestnou činností tak ve skutečnosti bude násobně vyšší, obzvláště u některých druhů kriminality¹¹.
- 2) Policie ČR statisticky neeviduje oběti trestné činnosti ve smyslu zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů. Eviduje **pouze objekty napadení**, tj. zpravidla ty objekty, vůči kterým bezprostředně směřuje trestná činnost. Objekty napadení však nelze plně zaměňovat s oběťmi trestné činnosti. Je-li objektem napadení osoba, je (zpravidla) vždy i obětí, ale každá oběť trestného činu nemusí být objektem napadení (např. pozůstalá osoba po oběti, které byla trestným činem způsobena smrt).
- 3) Osoby – jednotlivci, jako objekty napadení, jsou dostupné pouze u vybraných takticko-statistických klasifikací (trestných činů), především u trestných činů spadajících podle policejního vymezení do

¹¹ Institut pro kriminologii a sociální prevenci: <http://www.ok.cz/iksp/docs/20141106AM.pdf>

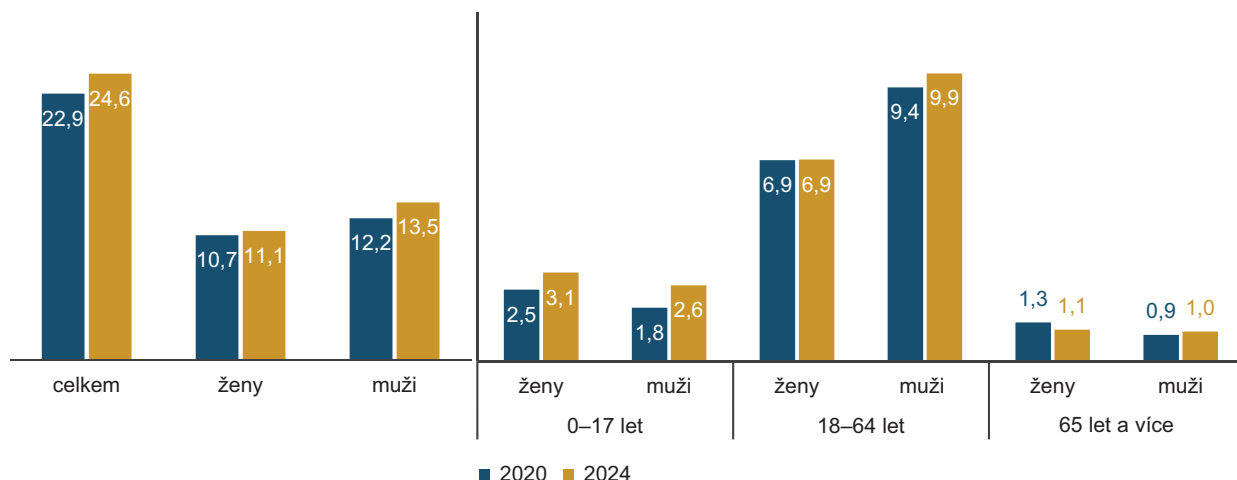
násilné a do mravnostní kriminality. Oběti (osoby) majetkové kriminality jsou zaznamenávány pouze u vybraných skutků, v drtivé většině je u majetkové kriminality jako objekt napadení evidován např. vykradený byt či dům, nikoliv osoba, která v něm bydlí. Proto, ačkoliv majetková kriminalita je zdaleka nejčastější, počet obětí – osob evidovaný ve statistikách je nepoměrně menší. Kromě osob – jednotlivců jsou jako objekty napadení dále evidovány např. objekt obecné kriminality, objekt hospodářské kriminality, soukromý objekt nebo veřejný zájem.

- 4) Mezi lety 2016 až 2018 probíhala rekonstrukce statistiky kriminality a došlo k nenávratnému poškození databáze objektů napadení (tzn. obětí). Údaje před rekonstrukcí systému do roku 2018 jsou nesrovnatelné a nezveřejňují se.

Z výše uvedených důvodů poskytují policejní data jen velmi omezené informace o skutečných počtech obětí kriminality mimo vybranou trestnou činnost (například násilnou či mravnostní kriminalitu) a v rámci těchto limitů je nutné tato čísla i interpretovat. Hovoříme-li tedy dále o počtu obětí, jde o **minimální počet policíí evidovaných obětí trestné činnosti**.

Ze statistických údajů vyplývá, že v roce 2024 bylo Policií ČR zaevidováno minimálně 24 624 obětí kriminality. V porovnání s předchozím rokem obětí ubylo (-1 066 osob; -4 %). Mezi těmito oběťmi bylo 11 082 žen a 13 542 mužů. Největší podíl na celkovém počtu obětí kriminality zaujímali muži mezi 18 a 64 lety věku (40,2 %), stejně staré ženy potom tvořily podíl ve výši 28,2 %. Naopak, více žen než mužů mezi oběťmi bylo ve vymezené kategorii nezletilých do 18 let (3 054 dívek a 2 615 chlapců) i seniorů nad 65 let (1 085 žen vs. 1 020 mužů). Nezletilí jakožto celek tvořili 23 % všech registrovaných obětí kriminality (5 669 osob, 273,6 osob na 100 tis. nezletilých), což je mírný nárůst oproti předchozímu roku (21,5 % všech obětí v roce 2023). Seniori pak tvořili 8,5 % (2 105 osob, 107,0 osob na 100 tis. obyvatel seniorského věku), což znamená pokles o 0,8 procentního bodu proti předchozímu roku.

Graf 21 Oběti kriminality podle pohlaví a věku v roce 2020 a 2024

Zdroj: Policejní prezidium ČR

Stejně jako výše zmíněný index kriminality lze sestavit také tzv. **index viktinnosti**¹², udávající počet obětí trestného činu na určitý počet obyvatel nebo členů zkoumané sociální skupiny. Na 100 tisíc obyvatel Česka v roce 2024 připadalo 225,6 obětí kriminality, na 100 tisíc žen 199,5 ženských obětí a na 100 tisíc mužů

¹² Obecně viktinnost vyjadřuje stupeň pravděpodobného rizika, že se jednotlivec nebo určitá sociální skupina stane obětí daného trestného činu. Vyšší pravděpodobnost stát se obětí zločinu je např. u pracovníků určitých profesí, u seniorů, dětí a mladých lidí, žen, psychicky či fyzicky handicapovaných osob, cizinců, přistěhovalců, členů menšin a u lidí na okraji společnosti (Ministerstvo vnitra ČR: <https://www.mvcr.cz/soubor/maresova-obeti-pdf.aspx>).

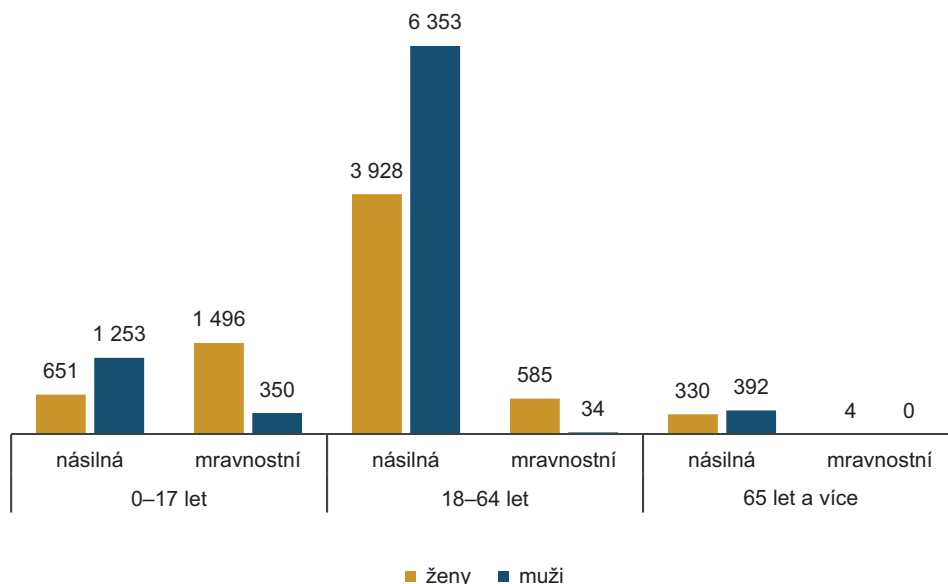
252,8 obětí. Celkem 273,6 obětí připadalo na 100 tisíc obyvatel do 18 let věku a 93,3 obětí na 100 tisíc seniorů ve věku 65 let a více. Nejvíce obětí na 100 tis. obyvatel bylo v Praze (421,9 osob), Ústeckém kraji (343,4 osob) a Moravskoslezském (276,5 osob), nejméně naopak v Pardubickém kraji (103,9 osob).

Zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů vymezuje speciální podskupinu obětí, které označuje za oběti zvlášť zranitelné. Jedná se o osoby, u kterých je předpoklad snížené schopnosti uplatňovat a vymáhat svá práva a které jsou vystaveny zvýšenému riziku sekundární viktimizace¹³. Proto mají k dispozici rozšířená oprávnění. Do této kategorie se řadí např. děti, senioři, osoby psychicky či fyzicky hendikepované a oběti vybraných trestných činů, kde hrozí zvýšené riziko druhotné újmy (např. znásilnění).

Vzhledem k výše uvedenému omezení v evidenci obětí kriminality, se podrobněji zaměříme pouze na násilnou a mravnostní kriminalitu. V roce 2024 se stalo obětí násilné kriminality minimálně 12 907 osob, z toho 7 998 mužů a 4 909 žen. Konkrétněji, 49,2 % všech známých obětí násilné kriminality byli muži ve věku 18 až 64 let. Nejvyšší index viktimnosti násilné kriminality byl v Ústeckém kraji (179,3 osob na 100 tis. obyv.), nejnižší naopak v Pardubickém kraji (65,0 osob na 100 tis. obyv.).

V případě mravnostní kriminality tvořily v roce 2024 více jak čtyři pětiny z celkového počtu (2 469 osob) všech známých obětí ženy (2 085 vs. 384 mužů). Např. v roce 2021 však ženy tvořily téměř 90 % všech obětí.

Graf 22 Oběti násilné a mravnostní kriminality podle pohlaví a věku v roce 2024

Zdroj: Policejní prezidium ČR

Na rozdíl od ostatních druhů kriminality v případě mravnostních trestných činů nejsou mezi zjištěnými oběťmi nejvíce zastoupeny dospělé osoby, ale nezletilí do 18 let věku (75 % všech obětí). V podrobnějším rozdělení podle věku bylo 61 % všech obětí dívky do 18 let věku, 24 % ženy mezi 18 a 64 lety a 14 % chlapci do 18 let věku. Je však třeba mít stále na paměti vysokou míru nenahlášenosti mravnostních činů, viz str. 16. Nejvyšší index viktimnosti mravnostní kriminality byl v Ústeckém kraji (46,1 osob na 100 tis. obyv.), nejnižší ve Zlínském kraji (14,9 osob na 100 tis. obyvatel).

¹³ Sekundární viktimizace čili druhotná újma, je pojem, který se užívá v kriminologii. Za sekundární viktimizaci je označován důsledek reakce okolí na to, co se oběti přihodilo. Do těchto následků můžeme zařadit mimo jiné pocit bezpráví (způsobený např. nízkým trestem uloženým pachateli), pocit nedůstojnosti (způsobený např. necitlivým výsledkem) nebo pocit izolace. Sekundárně viktimizována může být oběť vlastní rodinou, blízkým okolím, či například i v rámci samotného trestního řízení, např. ze strany policejních orgánů.

3. Pachatelé kriminality

Dle trestně-právního vymezení může být jako pachatel trestné činnosti stíhána pouze fyzická osoba, která je psychicky přičetná a dosáhla minimálně 15 let věku. Zato kriminologické vymezení pachatele je obvykle širší než v trestním právu, zkoumá např. i osobnost pachatele a věnuje pozornost i osobám, které svým věkem (děti) nebo stavem vědomí (nepřičetnost) nemohou být trestně stíhány.

Od roku 2012 zná náš právní řád také delikttní způsobilost právnických osob. Zde je podmínkou, že určitá (fyzická) osoba jednala protiprávně v zájmu této právnické osoby nebo v rámci její činnosti. Zpravidla se jedná o člena vedení či člena statutárního orgánu.

V roce 2016 došlo v evidenčně-statistickém systému kriminality k poměrně rozsáhlé změně v zaznamenávání počtu stíhaných osob. Před rokem 2016 byla stíhaným osobám započítávána pouze nejzávažnější trestná činnost. To znamená, spáchala-li osoba v rámci jednoho čísla trestního spisu např. vraždu a zároveň krádež, byla započítána pouze do stíhaných osob pro vraždu nikoliv pro krádež. Od roku 2016 je započítávána veškerá trestná činnost. Je proto třeba přistupovat k porovnávání dat v rámci časových řad s vědomím těchto změn.

V roce 2024 došlo k meziročnímu poklesu počtu stíhaných a vyšetřovaných osob, což koresponduje s poklesem registrované kriminality za stejné období. V roce 2024 bylo pro trestnou činnost v Česku stíháno a vyšetřováno 75 478 fyzických osob (691,9 osob na 100 tis. obyv.) a 347 právnických osob¹⁴. Jde o meziroční pokles o 5 %, tj. o 3 878 osob, čímž se hodnoty vrátily na úroveň roku 2022. Od roku 2014 do roku 2024 se roční počet stíhaných a vyšetřovaných fyzických osob snížil o 34 %, tj. o 38 914 osob. Nejvíce osob v přepočtu na 100 tisíc obyvatel bylo stíháno a vyšetřováno v Ústeckém kraji (1 156,2 osob), s odstupem byl na druhém místě Karlovarský kraj (906,2 osob). Nejlepší situace byla naopak v kraji Vysočina (527,4 osob na 100 tis. obyvatel).

Součet stíhaných osob podle jednotlivých krajů může být vyšší než údaj za ČR celkem. Stíhané osoby jsou započítávány podle místa spáchání sděleného skutku. Pokud osoba spáchala skutek ve třech různých krajích, bude započítána mezi stíhané osoby ve všech třech krajích. V součtu celkem stíhaných osob bude ale započítána pouze jednou.

Z celkového počtu stíhaných a vyšetřovaných osob tvořili muži mezi 18 a 64 lety 76,2 % a stejně staré ženy 16,0 %. Osoby do 18 let se na počtu pachatelů podílely 5,3 %. Z dlouhodobého hlediska podíl mladistvých pachatelů na celkovém množství stíhaných osob mírně roste, od roku 2015 vzrostl o 2 procentní body. Mírně roste také podíl pachatelů z řad seniorů nad 65 let.

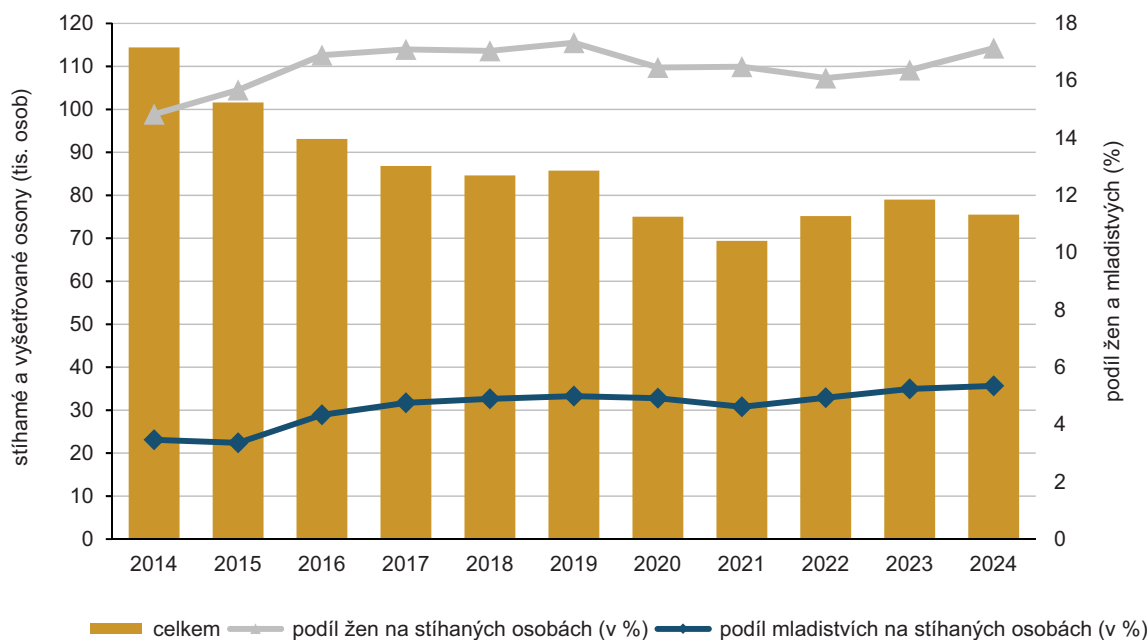
Součet stíhaných osob podle jednotlivých věkových kategorií může být vyšší než údaj za osoby celkem. Pokud se stíhaná osoba ve sledovaném období přesunula do vyšší věkové kategorie, je započítána v obou kategoriích. V součtu celkem stíhaných osob bude ale započítána pouze jednou.

Všeobecně platí, že kriminalita je dominantně mužskou záležitostí, za posledních 10 let tvořily ženy v průměru 17 % všech stíhaných a vyšetřovaných osob. Tento podíl od počátku dekády mírně stoupnul o 2,3 procentního bodu. Od roku 2014 do roku 2024 se roční počet stíhaných a vyšetřovaných pachatelek snížil z 16 962 na 12 933 osob, ale jejich podíl mezi všemi známými pachateli vzrostl z 14,8 % na 17,1 %. V ČR se tak projevil stejný trend ve vývoji ženské kriminality jako ve většině vyspělých zemí, tedy její relativní nárůst.¹⁵

¹⁴ Právnická osoba je právní pojem, který se vedle pojmu fyzická osoba, používá pro právní subjekty. Jde např. o obchodní společnost, družstvo, společenství vlastníků jednotek, nestátní neziskovou organizaci. Z podstaty věci, právnické osoby, coby pachatelé trestné činnosti, jsou v drtivé většině případů zodpovědné za hospodářskou kriminalitu.

¹⁵ Institut pro kriminologii a sociální prevenci: <http://www.ok.cz/iksp/docs/338.pdf>

Graf 23 Počet stíhaných a vyšetřovaných fyzických osob v ČR v letech 2014–2024

Zdroj: Policejní prezidium ČR

Pokud jde o **násilnou kriminalitu**, v roce 2024 bylo za trestné činy spadající do této kategorie celkem stíháno 10 035 osob (92,0 osob na 100 tis. obyv.). Jde o nejvyšší hodnotu za posledních 5 let, nicméně od roku 2014 se jejich počet snížil o 18 % (- 2 160 osob). Za stejné období došlo k mírné proměně složení pachatelů, vzrostl podíl nezletilých do 18 let (ze 7 % na 13 %). Ženy se na násilné trestné činnosti, jako stíhané a vyšetřované osoby, podílely 9–10 %.

Souběžně s rostoucím počtem zjištěných případů **mravnostní kriminality**, roste pomalu i počet osob, které jsou kvůli jejímu páčání stíhány a vyšetřovány. V roce 2024 to bylo 1 889 osob (17,3 osob na 100 tis. obyv.), z toho v 66,7 % případů šlo o dospělé osoby do 65 let, 32,2 % byli mladiství a 1,7 % senioři od 65 let věku. Za poslední dekádu počet osob stíhaných za mravnostní trestné činy stoupl o 41 %. V přepočtu na 100 tisíc obyvatel bylo nejvíce stíhaných a vyšetřovaných v Ústeckém kraji (32,0 osob), nejméně v Jihomoravském, Olomouckém kraji a v Praze (do 14 osob na 100 tis. obyv.). Podíl žen stíhaných pro mravnostní kriminalitu je o něco nižší než v případě násilné kriminality, v roce 2024 tvořily ženy 8 % pachatelů mravnostní kriminality.

Dalším typem trestné činnosti je **majetková kriminalita**. Za tuto (nejčastější) trestnou činnost bylo v roce 2024 stíháno a vyšetřováno celkem 23 114 osob (211,9 osob na 100 tis. obyv.). Drtivá většina vyšetřovaných (93,5 %) jsou osoby mezi 18 a 64 lety. Podíl trestné činnosti žen na celkové majetkové kriminalitě se posledních 10 let pohyboval v rozmezí 14 % až 17 %. Vývoj počtu stíhaných a vyšetřovaných osob kopíruje vývoj majetkové kriminality samotné, vyznačující se radikálním poklesem počtu případů po roce 2013. Nejvyšší přepočtenou hodnotu na 100 tisíc obyvatel má opět Ústecký kraj (397,7 osob na 100 tis. obyv.), nejnižší kraj Vysočina (143,5 osob na 100 tis. obyv.).

Pro spáchání trestného činu spadajícího do **ostatní obecné kriminality**, která zahrnuje např. výtržnictví nebo drogovou trestnou činnost, bylo v roce 2024 stíháno a vyšetřováno celkem 19 762 osob (181,1 osob na 100 tis. obyv.), z toho 14,9 % žen. Ústecký kraj měl s 308,5 osobami na 100 tis. obyv. nejvyšší index v rámci republiky, následovaný byl sousedním Libereckým krajem (227,8 osob).

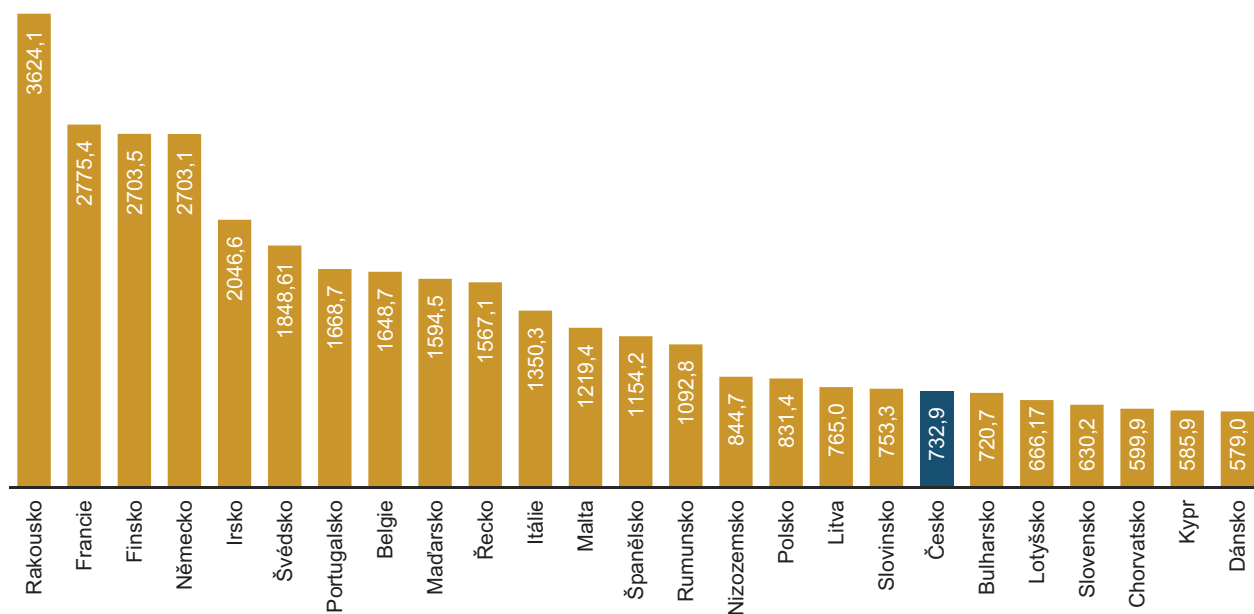
Dalším sledovaným typem trestné činnosti je **hospodářská kriminalita**. V roce 2024 bylo stíháno a vyšetřováno 6 310 osob (57,8 osob na 100 tis. obyv.), což je mírné navýšení proti předchozímu roku (6 175 osob). Drtivá většina z nich byli dospělí mezi 18 a 64 lety (96,1 %), podíl osob ve věku 65 let meziročně vzrostl ze 1,9 % na 3,0 %. Podíl nezletilých osob byl stejně jako v předchozím roce 1,0 %. Stíhané a vyšetřované

ženy se na této trestné činnosti podílely v poměrně významném množství, a to od 26 % do 31 % v posledních deseti letech. Nejvyšší počet stíhaných a vyšetřovaných na obyvatele byl v roce 2024 v Praze (101,5 osob na 100 tis. obyv.), nejnižší naopak ve Středočeském kraji (31,2 osob na 100 tis. obyv.).

Podobný počet osob jako pro ostatní obecnou kriminalitu byl v roce 2024 stíhán a vyšetřován pro **zbývající kriminalitu** (19 148 osob, 175,5 osob na 100 tis. obyv.). Ze všech typů kriminality zde senioři nad 65 let věku tvořili nejvyšší podíl na celkovém počtu stíhaných a vyšetřovaných osob (4,6 %, 38,7 osob na 100 tis. obyv.). To může souviset mimo jiné s tím, že do zbývající kriminality spadají např. dopravní nehody silniční nedbalostní, které jsou vůbec nejčastějším trestným činem páchaným právě seniory. Nejvyšší přepočet stíhaných a vyšetřovaných pro zbývající kriminalitu na obyvatele byl v roce 2024 opět v Ústeckém kraji (234,1 osob na 100 tis. obyv.), nejnižší naopak v Praze (136,1 osob na 100 tis. obyv.).

V unijním srovnání skončilo Česko s 732,9 stíhanými na 100 tis. obyvatel na 7. nejnižším místě. Nejvíce stíhaných osob v přepočtu na obyvatele bylo v roce 2023 v Rakousku (3 624,1 osob na 100 tis. obyvatel), nejméně naopak v Dánsku (579,0 osob na 100 tis. obyvatel). Údaje v mezinárodním srovnání se odlišují od údajů za Česko uvedených v tabulce 1.5 z toho důvodu, že Eurostat pro výpočet indexu používá z důvodu lepší mezinárodní srovnatelnosti počet obyvatel k 1. 1. daného roku, zatímco v českých datech je použit vhodnější koncový stav obyvatel k 31. 12. daného roku.

Graf 24 Počet osob stíhaných a vyšetřovaných policií na 100 tisíc obyvatel v zemích EU v roce 2023

Zdroj: Eurostat

4. Odsouzené osoby

Na rozdíl od policejních statistik, které používají tzv. takticko-statistické dělení kriminality (TSK), **justiční statistiky** s tímto dělením obvykle nepracují. Namísto toho používají **dělení kriminální**, které vychází ze zvláštní části trestního zákoníku a nijak nedefinuje co je např. násilná nebo mravnostní kriminalita. Rozdělení odsouzených a dále pak vězněných osob dle takticko-statistického dělení je proto nestandardní a s jistými limity. Jedna kategorie TSK může zahrnovat více paragrafů trestního zákoníku, a naopak jeden paragraf může být statisticky rozčleněn na více kategorií TSK.

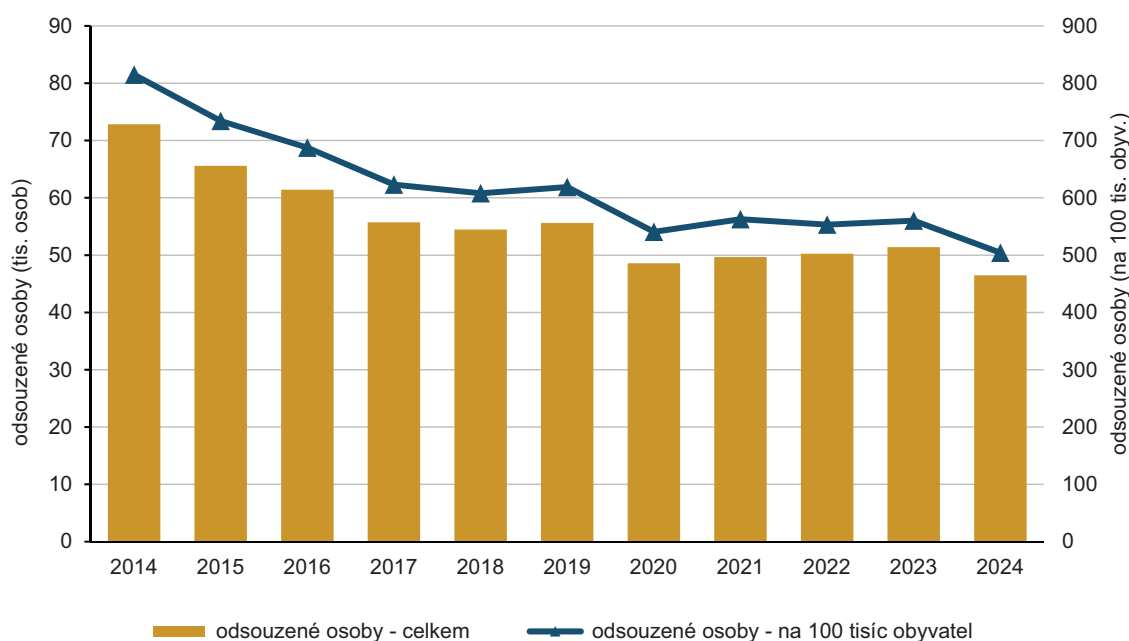
Nárůst v registrované kriminalitě se promítne i v počtu odsouzených osob, byť v tomto případě se efekt projeví až s určitým zpožděním. Nicméně i v uplynulém roce lze sledovat pokles, a to jak absolutně, tak i v přepočtu

odsouzených na 100 000 obyvatel v trestně odpovědném věku¹⁶. Odsouzeno bylo 46 463, což je nejméně za sledované období.

Nejvíce osob bylo odsouzeno v roce 2014 (72 822 osob). Již dříve zmíněná amnestie z předchozího roku však přinesla zlom. Jejím vyhlášením došlo, kromě propuštění vězňů, také k zastavení některých probíhajících trestních řízení, byla např. zastavena řada kauz hospodářské kriminality. Tím v důsledku došlo k poklesu počtu odsouzených osob. Další významný pokles počtu odsouzených přinesly roky 2020 a 2021, kdy pandemie covid-19 vedla k poklesu trestné činnosti a tím pádem v návaznosti i počtu odsouzených osob.

Údaje o počtu odsouzených osob podle krajů nejsou vykazovány podle 14 územních samosprávných jednotek, ale historicky podle tzv. soudních krajů, kterých je pouze 8¹⁷. Data jsou vykazována podle toho, který soud danou věc vyřídil, a tedy kterému spadá dle místní příslušnosti (řízení koná soud, v jehož obvodu byl trestný čin spáchán). Soudy pak spadají pod nadřízené krajské soudy a právě podle těchto soudů jsou počty odsouzených vykazovány do jednotlivých krajů.

Graf 25 Odsouzené osoby v ČR v letech 2014–2024

Zdroj: Ministerstvo spravedlnosti ČR

Nejvíce osob bylo v roce 2024 odsouzeno v Severomoravském kraji (8 856) a dále v Severočeském kraji (7 440), nejméně naopak v Jihočeském (2 985 osob).

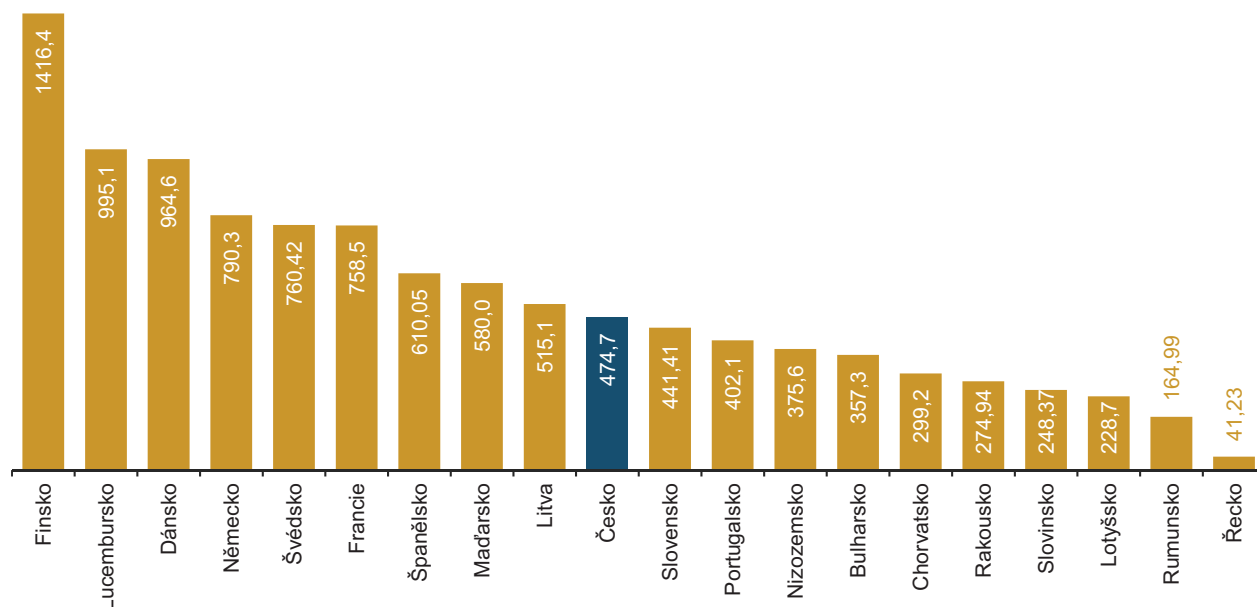
Za spáchání trestného činu spadajícího do oblasti **násilné kriminality**, bylo v roce 2024 odsouzeno 6 647 osob. Jako stoupá počet registrovaných případů **mravnostní kriminality**, tak roste i počet osob, které za ni byly odsouzeny. V roce 2024 to bylo 854 osob, o 40 % více než v roce 2014. **Majetková trestná činnost** vedla k rozsudku pro celkem 14 104 osob, o 49 % méně než v roce 2014. Počet odsouzených za **hospodářskou kriminalitu** se v čase tak výrazně neměnil, 2 471 osob v roce 2024 bylo jen o 479 odsouzených méně, než bylo maximum v roce 2014 (2 950 osob). **Ostatní obecná kriminalita** je vykázána

¹⁶ Mezi odsouzené osoby jsou řazeny pouze jednotlivci starší 15 let. Děti do 15 let jsou souzeny dle zákona o soudnictví ve věcech mládeže a nelze je považovat za běžné odsouzené osoby.

¹⁷ Hl. m. Praha, Středočeský kraj, Jihočeský kraj, Západočeský kraj, Severočeský kraj, Východočeský kraj, Jihomoravský kraj, Severomoravský kraj

dohromady se **zbývající kriminalitou** a v roce 2024 bylo za tuto trestnou činnost odsouzeno celkem 27 775 osob.

Graf 26 Počet odsouzených osob 100 tisíc obyvatel v zemích EU v roce 2023

Zdroj: Eurostat

V rámci Evropské unie skončilo Česko s 474,7 odsouzenými na 100 tis. obyvatel přibližně uprostřed. Nejvíce odsouzených osob v přepočtu na obyvatele bylo v roce 2023 ve Finsku (1 416 osob na 100 tis. obyvatel), nejméně naopak v Řecku (41,2 osob na 100 tis. obyvatel). Údaje v mezinárodním srovnání se odlišují od údajů za Česko uvedených v tabulce 1.5 z toho důvodu, že Eurostat pro výpočet indexu používá z důvodu lepší mezinárodní srovnatelnosti počet obyvatel k 1. 1. daného roku, zatímco v českých datech je použit vhodnější koncový stav obyvatel k 31. 12. daného roku. Navíc je v mezinárodním srovnání (opět kvůli mezinárodní srovnatelnosti) počítáno se všemi obyvateli, v datech za Česko pouze s trestně odpovědnými staršími 15 let.

5. Vězněné osoby

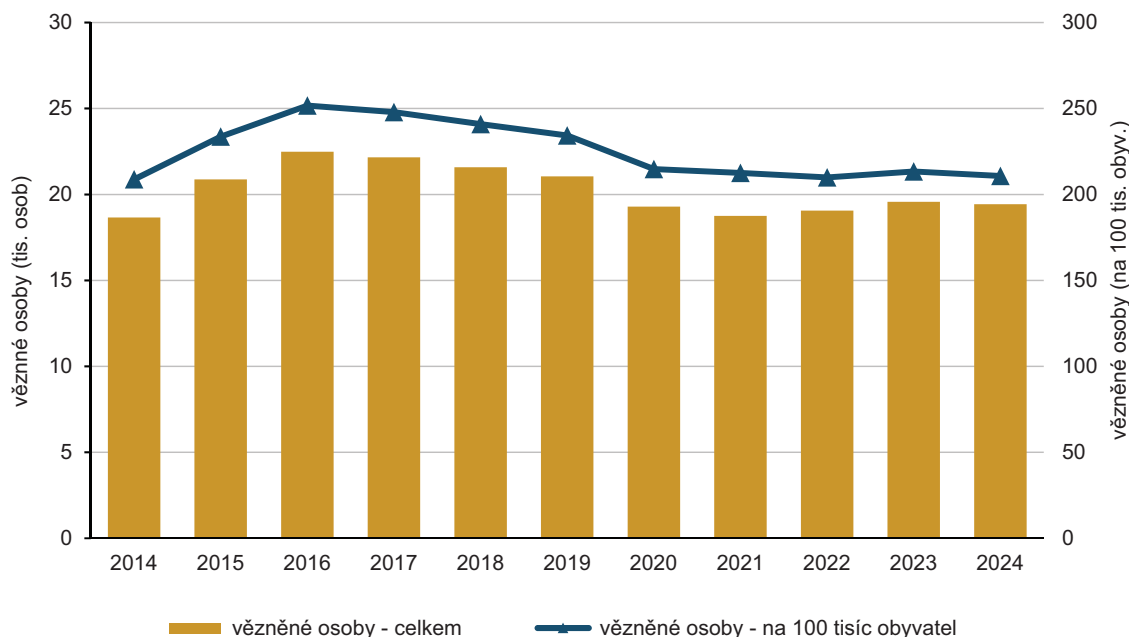
Jedním ze základních ukazatelů trestní a sankční politiky je počet vězněných osob a jejich přepočet na 100 tisíc obyvatel. Česká republika se dlouhodobě v rámci evropského srovnání pohybuje na předních místech ve velikosti vězeňské populace. České věznice však z hlediska počtu vězněných osob prošly za posledních 30 let turbulentním vývojem. Po rozsáhlé amnestii z roku 1990, kdy meziročně poklesl počet vězněných osob v Česku o téměř dvě třetiny, počet vězněných osob každoročně rostl až do roku 1999, kdy bylo ve věznicích historicky rekordních 23 tisíc osob. Zlom přišel v roce 2013, kdy v lednu prezident vyhlásil amnestii¹⁸, na jejímž základě bylo v průběhu roku z věznic propuštěno celkem 6 471 osob a tím došlo k prudkému poklesu počtu vězňů. Od počátku roku 2014 však začal počet vězňů opět růst a vrcholu dosáhl v roce 2016 (22 481 vězněných osob), tedy téměř tolik co před amnestií. Od tohoto roku počet vězňů každoročně mírně klesal až na 18 748 osob v roce 2021. Ve stejném roce také poprvé od roku 2015 (kdy ještě dozníval efekt amnestie) klesla průměrná naplněnost kapacity českých věznic pod 100 %. V roce 2022 však opět došlo k meziročnímu nárůstu, který pokračoval i v roce 2024, kdy bylo vězněno 19 430 osob. Nicméně naplněnost kapacit zůstala průměrně na 97 %.

¹⁸ Rozhodnutí č. 1/2013 Sb., prezidenta republiky o amnestii ze dne 1. ledna 2013:
<http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=z&id=25446>

Vězeňská populace (vězněné osoby) se skládá z osob obviněných (ve výkonu vazby), odsouzených osob (ve výkonu trestu odnětí svobody) a chovanců v detenčních ústavech. V roce 2024 bylo z výše zmíněných 19 430 vězněných osob 1 596 obviněných, 17 719 odsouzených a 115 chovanců. Obvinění ve vazbě tak tvořili 8,2 % celkové vězeňské populace a tento podíl je někdy vnímán jako ukazatel efektivnosti trestního a soudního systému.

Ústavy pro výkon zabezpečovací detence jsou, stejně jako věznice nebo vazební věznice, organizačními jednotkami Vězeňské služby. Účelem zabezpečovací detence je především ochrana společnosti spočívající v izolaci zvláště nebezpečných pachatelů zločinů a činů jinak trestných, a to za současného terapeutického a výchovného působení na tyto osoby.¹⁹

Graf 27 Počet vězněných osob v ČR v letech 2014–2024

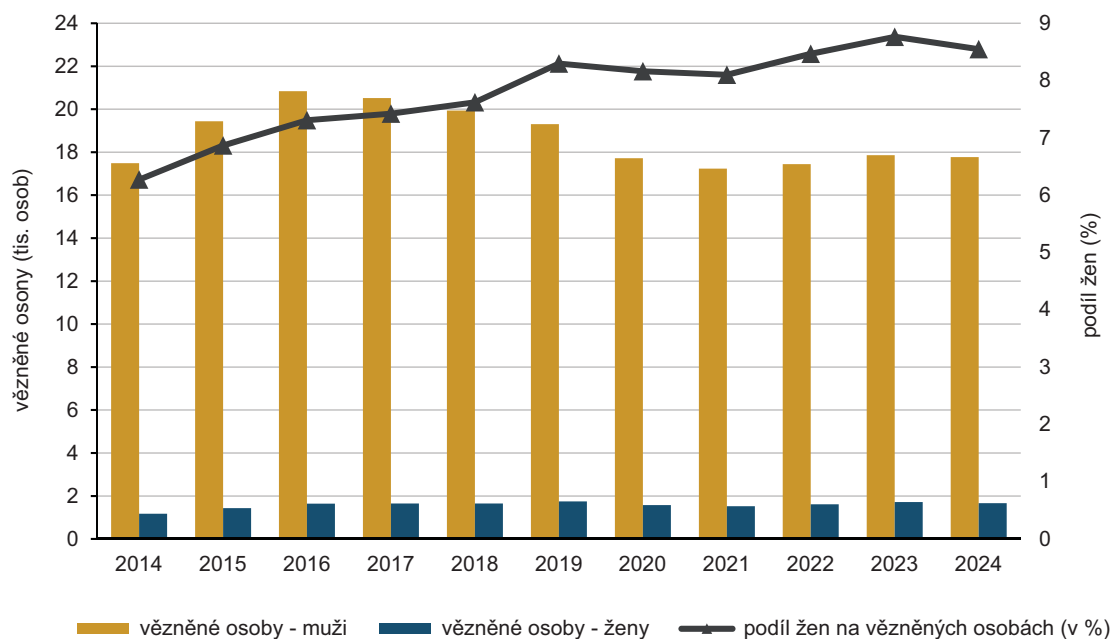

Zdroj: Generální ředitelství vězeňské služby ČR

Česko rovněž patří k zemím, kde je za mřížemi ve srovnání s dalšími státy poměrně vysoký podíl žen. Ačkoliv v absolutních číslech mezi vězněnými osobami v Česku výrazně převažují muži, růst početního stavu vězeňkyň je výrazně strmější. Po amnestii v roce 2013 ve věznicích zůstalo pouze 957 vězeňkyň. V roce 2024 jich bylo již 1 661. To je nárůst o 74 %. Počet mužských vězňů se za stejné období navýšil pouze o 14 % (na 17 769 osob v roce 2024). Mírně se tak navýšil podíl žen na vězeňské populaci, v roce 2024 tvořily 8,5 % všech vězněných osob, zatímco v roce 2013 jen 5,8 %.

¹⁹ Institut pro kriminologii a sociální prevenci: <http://www.ok.cz/iksp/docs/425.pdf>

Graf 28 Vězněné osoby v ČR podle pohlaví v letech 2014–2024

Zdroj: Generální ředitelství vězeňské služby ČR

Vzhledem k demografickému vývoji populace lze podle očekávání sledovat také postupné navyšování počtu vězněných osob v seniorském věku. Zatímco v roce 2014 tvořily osoby nad 65 let pouze 0,9 % (171 osob) vězeňské populace, v roce 2024 to byla již 2,2 % (424 osob).

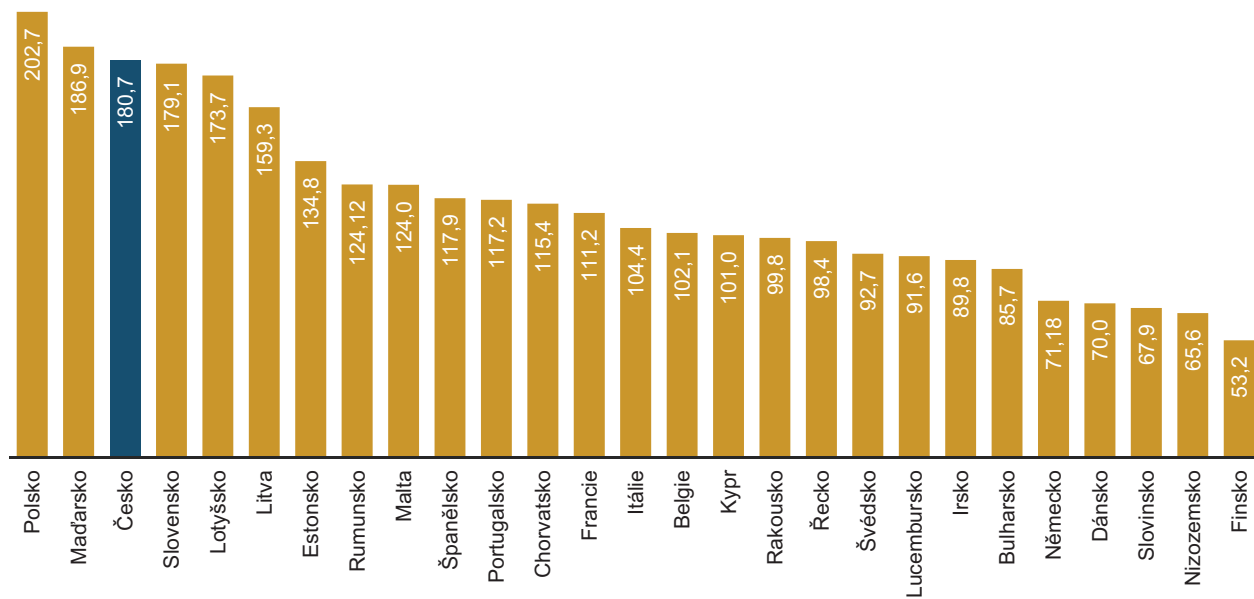
Podle místa trvalého bydliště vězněných osob nejvíce české věznice v roce 2024 zaplňovali obyvatelé Ústeckého kraje (3 040 osob), Moravskoslezského kraje (2 861 osob) a z Prahy (1 890 osob). Nejméně naopak za mřížemi sedělo obyvatel Vysočiny (499 osob).

V roce 2024 u nás bylo výše zmíněných 19 430 vězněných osob, což je v přepočtu na 100 tisíc obyvatel 179,5 vězňů (210,8 na 100 tisíc obyvatel v trestně odpovědném věku). Tento tzv. index vězeňské populace dlouhodobě klesá, nicméně i tak je v porovnání s ostatními evropskými státy velmi vysoký. Poslední mezinárodní srovnání je dostupné za rok 2023, kdy hodnota 180,7 vězněných osob na 100 tis. obyv. řadila Česko na třetí nejvyšší příčku v rámci zemí EU. Před námi již bylo pouze Polsko (202,7 vězňů na 100 tis. obyv.) a Maďarsko (186,9 vězňů na 100 tis. obyv.). V letech 2017 až 2019 se Česko nacházelo dokonce na druhé nejvyšší příčce hned za Litvou. Údaje v mezinárodním srovnání se odlišují od údajů za Česko uvedených v tabulce 1.5 z toho důvodu, že Eurostat pro výpočet indexu používá z důvodu lepší mezinárodní srovnatelnosti počet obyvatel k 1. 1. daného roku, zatímco v českých datech je použit vhodnější koncový stav obyvatel k 31. 12. daného roku. Navíc je v mezinárodním srovnání (opět kvůli mezinárodní srovnatelnosti) počítáno se všemi obyvateli, v datech za Česko pouze s trestně odpovědnými staršími 15 let.

Na pokles počtu vězněných osob může mít vliv i nárůst využívání podmíněného propuštění od roku 2019, přesto právě stále nízký počet alternativních trestů v porovnání se zahraničím je jednou z příčin vysokého počtu vězněných osob a přeplněných věznic.²⁰

²⁰ Institut pro kriminologii a sociální prevenci:
http://www.ok.cz/iksp/docs/470_Analyza_trendu_kriminality_v_Ceske_republice_v_roce_2020.pdf

Graf 29 Počet vězněných osob na 100 tisíc obyvatel v zemích EU v roce 2023

Zdroj: Eurostat